

BESTUURS-
RAPPORTAGE 2020

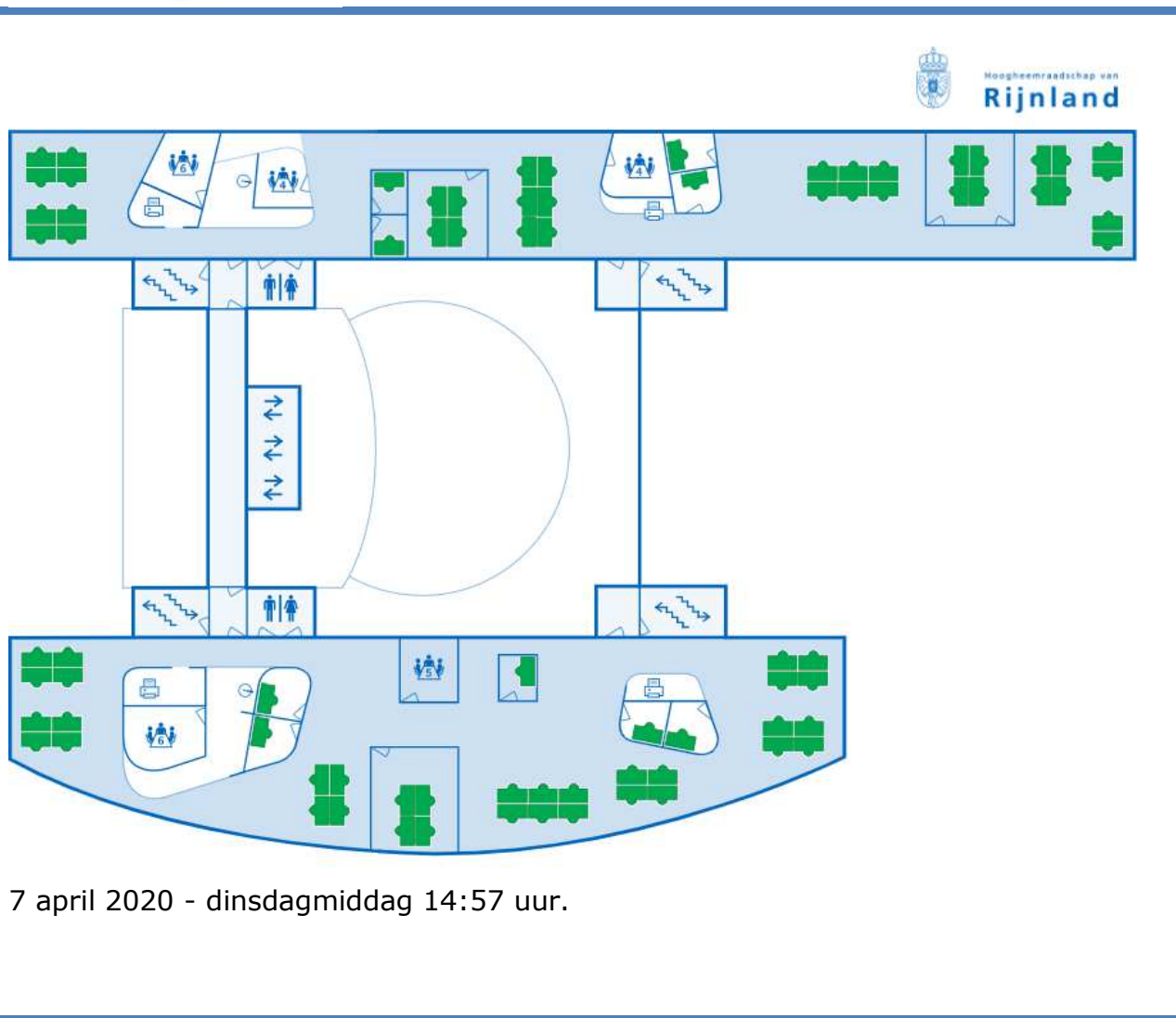
ZOMERBURAP

Peildatum: 30 juni 2020

Bestuursrapportage 2020 (burap)

7 april 2020 - dinsdagmiddag 14:57 uur.

Doel van de burap

Iedere bestuursrapportage (hierna: burap) is een toetsing van de voortgang van de programmabegroting, uitgedrukt in concreet behaalde resultaten en de financiële gevolgen daarvan. De burap geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Ligt Rijnland qua programmabegroting op koers en waar moet worden (bij)gestuurd?
2. In hoeverre is sprake van financiële wijzingen c.q. een begrotingswijziging?

Centraal per programma staan de bij de begroting afgesproken aandachtspunten. Per aandachtspunt is sprake van een feitelijke score, de score tot en met de burap-periode en een geprognosticeerde score over het hele huidige jaar. Scores worden weloverwogen toegekend, maar zijn veelal meerjarig vanwege de onderliggende looptijden.

Leeswijzer op de volgende pagina
Voor meer informatie: klik op de naam van het programma of andere onderdelen

1. [Samenvatting](#)
2. [Highlights](#)
3. [Waterveiligheid](#)
4. [Voldoende water](#)
5. [Schoon en Gezond water](#)
6. [Waterketen](#)
7. [Bestuur, Organisatie en Dienstverlening](#)
8. [Middelen](#)
9. [Toetsing](#)
10. [Bijlagen](#)

Index en leeswijzer

[Home](#)

Samenvatting 10 Highlights

Niveau 1

Programma's

Wat hebben we afgesproken in de begroting 2020?
Hoe staat het er nu voor en wat is de verwachting eind 2020?
Blijven de kosten binnen de begroting?

Waterveiligheid

Voldoende water

Schoon en Gezond Water

Waterketen

Bestuur, Organisatie en Dienstverlening (BOD)

Niveau 2

Middelen

Exploitatiebegroting 2020 versus prognose 2020
Investeringsprojecten
Personeel

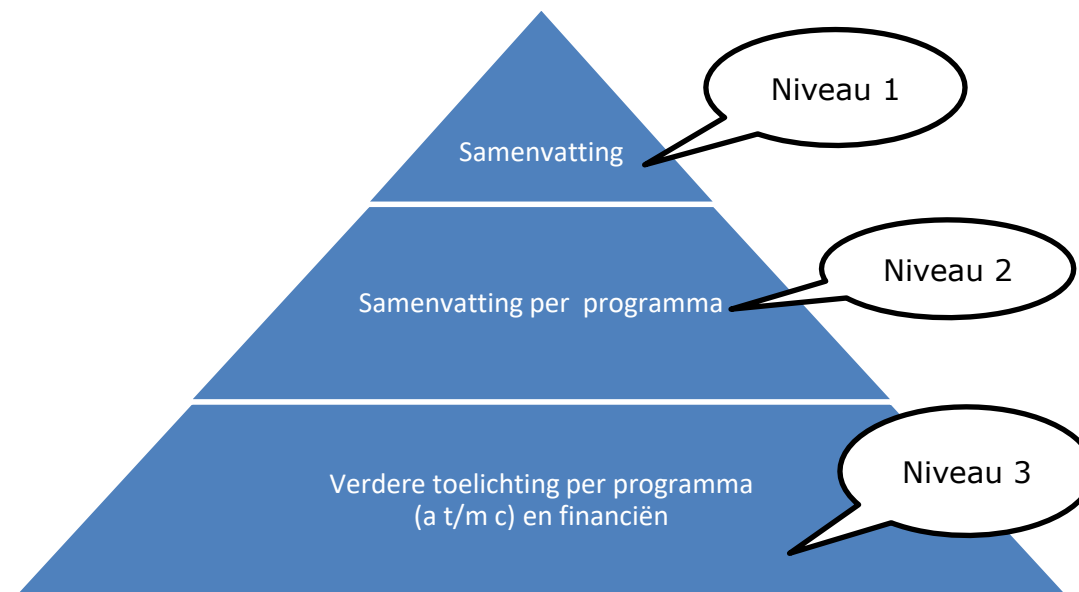
Toetsing

Nadere toelichting financiën, risico's en toetsing

Bijlagen

- Nadere toelichting per programma
- Legenda projectscores
- Verbonden partijen
- Kredietmutaties
- Meldingen en incidenten
- Begrotingswijziging
- Bijlagen toetsing

De leeswijzer in drie muisklikken

Toelichting scores:

Op schema, binnen de kaders.

Behoeft aandacht, resultaten blijven enigszins achter bij verwachtingen.

Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting.

Per aandachtspunt is sprake van een feitelijke score, de score tot en met de burap-periode 30 juni 2020 en een geprognosticeerde score. Deze laatste score heeft betrekking op geheel 2020. Scores worden weloverwogen toegekend, de totstandkoming ervan is geen exacte wetenschap. Centraal per programma staat de bij de begroting afgesproken 'top tien' van aandachtspunten. Soms is overigens sprake van iets meer of minder aandachtspunten. Overige relevante aandachtspunten staan onder deze top tien toegelicht.

Samenvatting

[Home](#)

Programmascores

Over het algemeen liggen de programma's op schema. Veel regulier werk loopt door ondanks Corona, hetzelfde geldt voor uitvoering in de projecten. Een aantal zaken vergt aandacht. Rijnland moet veel keringenonderhoud uitvoeren naar aanleiding van de voorjaarsinspectie. Veel BOB-trajecten zijn uitgesteld als gevolg van Corona. De meeste zijn nu gepland in de tweede helft van het jaar, waardoor er veel tegelijk moet gebeuren met risico op uitloop.

Exploitatie

Per saldo verwacht Rijnland een exploitatietekort van € 2,3 mln ten opzichte van de voorjaarsburap en de begroting 2020. Dit tekort betreft voor € 1,5 mln een overschrijding van het onderhoudsbudget. Uit de voorjaarsdijksinspecties blijkt dat hier ten opzichte van voorgaande jaren extra werk voor waterveiligheid van € 1 mln uit voortkomt. De overige €0,5 mln onderhoud bestaat uit hogere kosten correctief onderhoud voldoende water te weten: het versneld vervangen van onderdelen op boezemgemaal Katwijk in reactie op de uitval van een pomp bij gemaal IJmuiden en reparatie van de roldeur van de grote sluis in Spaarndam.

De overige € 0,8 mln bestaat uit een mix van tegen- en meevallers. Zo is er als gevolg van Corona een lagere opbrengst zuiveringsheffing bij bedrijven.

Toelichting :

Investerings

De huidige prognose van € 72,7 mln komt per saldo vrijwel gelijk uit aan de prognose van € 72,3 mln uit de voorjaarsburap. Omdat voor de baggerwerken kredieten nodig zijn, zijn deze zowel in de exploitatie als in de investeringsoverzichten meegeteld. Wanneer de baggerwerken buiten beschouwing worden gelaten, komt de prognose met € 66,4 mln uit op 99% van de prognose uit de voorjaarsburap (€ 67,0 mln).

[Waterveiligheid](#)

[Voldoende water](#)

[Schoon & Gezond Water](#)

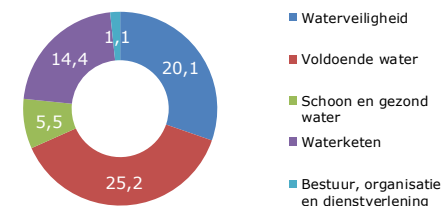
[Waterketen](#)

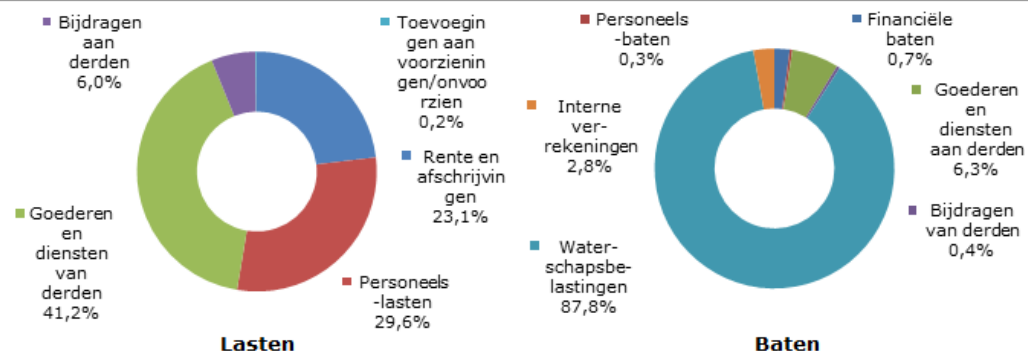
[BOD](#)

Bruto investeringen programma's (x € 1 mln)

Lasten en baten

10 Highlights

[Home](#)

In de VV-beeldnota van 24 juni 2020 zijn per highlight indicatoren en maatregelen voorgesteld. Vooruitlopend op de verdere uitwerking in de komende MJP/Begroting 2021 worden de indicatoren per highlight hier alvast genoemd. In de begroting 2020 waren deze indicatoren nog niet opgenomen. Het is nog niet mogelijk om in deze zomerburap overal toelichtingen aan de indicatoren te geven. Met ingang van 2021 zullen wel aan alle indicatoren scores en toelichtingen worden gegeven. De maatregelen hebben vooral betrekking op 2021 en verder en zijn daarom nog niet in deze zomerburap opgenomen.

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
1. We zetten het belang van water op de kaart. Waterbewustzijn is onmisbaar in deze complexe delta.			
Komend jaar werken we aan het verder versterken van het waterbewustzijn. We doen dat vanuit verschillende invalshoeken.			
We zetten educatie in, sluiten aan bij de landelijke campagne en zetten vrijwilligers in.			Door Corona zijn er geen gastlessen gegeven op de scholen tot aan de zomer. Op dit moment beginnen de aanvragen te komen en zoeken we zelf proactief contact. Op 25 oktober start de landelijke campagne van alle waterschappen. Deze campagne is gericht op het werk van de waterschappen onder de aandacht te brengen van het grote publiek en draagt op die manier bij aan het vergroten van het waterbewustzijn. Wij maken een regionale vertaling die ook de 25e oktober zichtbaar zal zijn. Verder worden er meer vrijwilligers geworven die naast erfgoed ook op educatie worden ingezet.
We gaan met de bestuurders in overleg hoe we de realisatie van het WBP6 kunnen aangrijpen om specifiek aandacht voor water te creëren en bij te dragen aan het waterbewustzijn.			Met behulp van kanalenstrategie grotere en slimmere inzet op social media en via rechtstreekse benadering printmedia meer gerichte content richting stakeholders.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			
% inwoners Rijnland bekend met het werk van het waterschap en klimaatverandering.			
% jongeren (basisonderwijs bovenbouw, middelbaar onderwijs onderbouw) bereikt via gastlessen/educatie.			
% opkomst bij verkiezingen 2023 bij Rijnland hoger dan gemiddelde waterschappen, bij voorkeur in top 3 qua opkomstpercentage (nu nr. 6).			
2. We verbeteren de schuldenpositie voor onze kinderen en kleinkinderen.			
We gaan door met de maatregelen voor verdere betere beheersing van de schuldenpositie en we zetten met deze begroting extra stappen. Eén daarvan is het geleidelijk structureel meer in exploitatie nemen van projecten. Het effect daarvan op de schuld is aan het eind van deze bestuursperiode in 2023: min € 10 mln en neemt daarna verder toe. Eventuele meevallers uit de heffingsopbrengst gebruiken we om de schuldenpositie verder te verbeteren.			Er zijn meer project uren in exploitatie genomen dan waarmee in de begroting rekening was gehouden (€ 0,5 mln). Daarentegen zijn er per saldo geen meevallers uit de heffingsopbrengst.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			
absolute schuld t.o.v. afgesproken maximum Coalitieakkoord (max. € 743 mln in 2024).			
relatieve schuld (max. 300% van belastingopbrengst in 2027)			
3. We werken aan een klimaatbestendige stad en platteland.			
De meest recente klimaatscenario's van het KNMI laten zien dat de klimaatontwikkelingen sneller gaan dan gedacht. De overheden hebben dit vertaald in een Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie dat naast wateroverlast ook over droogte, hitte en overstroming gaat.			
Rijnland stelt in 2020 een visie op klimaatadaptatie op.			In januari is een beeldvormende VV-bijeenkomst gehouden. Door de Coronabeperkingen is het locatiebezoek vervallen en wordt nu gewerkt naar een opiniërende bijeenkomst in september. Daarbij zal een integratie worden gezocht met de andere BOB-trajecten en maatschappelijke opgaven en ruimtelijk worden verbeeld.
We gaan verder met de ondersteuning van gemeenten bij stresstesten, risicodialogen in regionale samenwerking in werkregio's en coalities rond de verstedelijkingsopgave.			De ondersteuning van gemeenten bij stresstesten en risicodialogen gaat onverminderd door. Het grootste deel van de gemeenten is gestart of start eind dit jaar met de klimaatstresstesten. Er is variatie in de fase waarin elke gemeente

10 Highlights

[Home](#)

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			hiermee is. (van nog moeten starten tot afstemming van maatregelen in een SSA). Er wordt in regionaal verband samengewerkt in netwerken of coalities waarin ruimtelijke ordening en verstedelijking een rol speelt (Bijv. MRA of Holland Rijnland).
Indicatoren			
Wateroverlast: % van het watersysteem dat voldoet aan normen			De doelstelling voor 2020 van 75% wordt gehaald.
Zoetwater: capaciteit/beschikbaarheid voorzieningenniveau; (o.a. KWA) Maatregelen			KWA+ loopt volgens planning; Eind 2019 is de VV met een beeldvormende nota geïnformeerd over de planvorming van de tweede fase van het Deltaprogramma Zoetwater (uitvoering 2022-2027). In het voorjaar van 2020 heeft de VV ingestemd met een onderhandelingsmandaat voor de bijdrage van Rijnland aan maatregelen uit de 2e fase. In het najaar van 2020 wordt dit formeel ter besluitvorming aan de VV voorgelegd. In de tweede helft van 2020 biedt Rijnland transparantie over de beschikbaarheid van zoetwater binnen het beheergebied, door middel van een flyer en aanvullende informatie op de website van Rijnland. In een aantal specifieke gebieden (Haarlemmermeerpolder, Boskoop) is er een doorgaande dialoog over de beschikbaarheid van zoetwater en mogelijke optimalisaties.
4. We maken een omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud van onze zuiveringen en gemalen.			
We zien de laatste jaren een stijging in de tijdelijke uitval van installaties en het reparatiewerk dat nodig is (correctief onderhoud).			
Daarom gaan we onze installaties planmatig risicogestuurd onderhouden. We doen dat bij alle kritische installatie(onderdelen). We nemen voor de hele omslag maximaal 10 jaar de tijd en hebben hiervoor € 40 mln gereserveerd. Het grootste deel hiervan gebruiken we om in die periode achterstanden weg te werken op installaties die we nog niet risicogestuurd onderhouden.			We hebben een plan voor de transitie van onderhoud opgesteld. We hebben op een aantal zuiveringen in z.g. blokonderhoud alle kritische onderdelen vervangen of gerenoveerd, voor zover die onderdelen aan vervanging of renovatie toe waren en hiermee een start gemaakt met de uitvoering van het plan.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			
% assets dat in goede staat verkeert (een indicator hiervoor wordt momenteel door de waterschappen gezamenlijk ontwikkeld en naar verwachting dit jaar beschikbaar).			
% beschikbaarheid assets, zonder noodmaatregelen.			Om de beschikbaarheid van de assets inzichtelijk te maken worden voorstellen voorbereid om de noodzakelijke aanpassingen in de procesautomatisering door te voeren en rapportages op te stellen.
Grafische weergave met meerjarige trend(prognose) afgezet tegen doelstelling (involdoen alle assets voor 100% aan risiconorm).			
5. KRW en biodiversiteit vertalen we in concrete maatregelen.			
In 2020 brengen we een Rijnlands voorstel voor gebiedsgerichte doelen en maatregelen voor KRW3 in de inspraak en bieden die aan ter vaststelling aan de provincies.			Rijnland is gehouden aan het opstellen van doelen en maatregelen voor de 3 ^e KRW planperiode. De doelen en maatregelen per waterlichaam zijn opgesteld en direct en indirect via het waterkwaliteitsportaal aangeboden aan de provincie. De bestuurlijke vaststelling van de ontwerpnota vindt plaats in de VV van september 2020. Begin 2021 wordt de ontwerpnota ter visie gelegd, afgestemd met de partners in Rijn-West.
We werken aan een plan van aanpak voor de Rijnlandse bijdrage aan biodiversiteit, waarbij we schetsen hoe de biodiversiteit in ons gebied ervoor staat en hoe biodiversiteit zich verhoudt tot KRW.			Een actieplan is in de maak en zal als concept dit jaar in het bestuur komen. Daarnaast wordt er een aanzet gemaakt hoe de biodiversiteit in ons gebied ervoor staat kijkend naar waterplanten in ons gehele gebied en naar insecten op 2 awzi-terreinen.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			

10 Highlights

[Home](#)

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
<u>KRW</u>			
% Fosfaat- en stikstofreductie in de boezem. % Fosfaatreductie in alle KRW-lichamen. % toename scores op ecologische meetlatten in KRW-lichamen (vissen, waterplanten, macrofauna, algen).			
<u>Biodiversiteit</u>			
toename soortenrijkdom (in aantallen)			We bepalen welke soorten specifiek in ons gebied thuis horen (big five) en bespreken met kenners door welke maatregelen deze soorten in aantallen kunnen toenemen.
% toename populatie van bedreigde soorten sinds 2019			Stowa doet onderzoek naar de watergebonden insecten in de Nederlandse wateren. Resultaten worden in juli 2020 verwacht. Handelingsperspectief zal op basis van uitkomsten onderzoek uitgewerkt worden.
6. Met nieuwe technieken werken we toe naar energieneutraliteit			
Rijnland wil in 2025 energieneutraal zijn. We doen dat door te besparen op het gebruik en door energie op te wekken. Dat doen we zelf of we faciliteren anderen hierbij, bijvoorbeeld op het gebied van thermische energie uit oppervlakte- of afvalwater.			
In 2020 maken we de balans op hoever we staan met het bereiken van ons doel, en of aanpassingen in de aanpak nodig zijn.			Het BOB-traject is in de VV van 13 mei 2020 afgerond. Rijnland is voor 53% energieneutraal en ligt op koers om in 2025 energieneutraal te zijn. Voor het restant zetten we in op besparing en opwekking via zon, wind, biogas en aquathermie. Een nadere uitwerking staat op de VV van 23 september geagendeerd. Daarnaast verkennen we hoe we een actieve bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie van de regio, met name door het (laten) benutten van warmte uit water. Hiervoor komen we later dit jaar terug met een startnotitie aquathermie
Indicatoren			
verloop percentage energieneutraliteit Rijnland (2025 100%).			2018: 49%; 2019: 54%
Grafische weergave energieverbruik in relatie tot eigen opwekking.			

10 Highlights

[Home](#)

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
Energiegebruik en opwekking [TJprimair] — Totaal energieverbruik — Totaal opwekking incl. HVC — Totale energieopwekking			
7. We bevorderen ondernemerschap en publiek-private samenwerking. Rijnland wil een katalysator zijn voor innovatie en wil publiek-private samenwerking stimuleren, door investeringen in (kleinschalige) projecten met een grote spin-off. De samenwerking met Dunea onder de titel 'Waterbedrijven van de Toekomst' is een aansprekend voorbeeld. Het project Valkenburg wordt mogelijk een mooi publiek-privaat-samenwerkingsproject. Waterbedrijven van de Toekomst: Samen met Dunea ontwikkelt Rijnland het platform Value4Water.nl. Een platform om onze activiteiten zichtbaar te maken en tevens anderen de ruimte biedt zich te presenteren, zoals bijvoorbeeld de Zoetwateralliantie. Valkenburg: op 15 juni is door de ondertekening van de intentieovereenkomst een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van de nieuwe duurzame woonwijk Nieuw Valkenburg (voormalig marinevliegkamp). In november is de bestuurlijke behandeling van de business case over nieuwe sanitatie. Definitieve besluitvorming over de nieuwe sanitatie, de financiering en de mogelijke rol van Rijnland in warmte-koude is in januari 2021. Daarnaast werkt Rijnland nu intensief met het Rijkvastgoedbedrijf en de gemeente samen om te komen tot een klimaatbestendige waterinfrastructuur in het ontwikkelgebied.			
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021) Mate van doelmatigheid.			
8. We baggeren overig water en geven zo doorstroming en waterkwaliteit een impuls. Rijnland neemt het initiatief om er voor te zorgen dat de overige oppervlaktewateren die in onderhoud zijn van derden binnen 15 jaar op diepte worden gebracht. Daarbij voeren we ook de gewenste verdiepingsslag ten behoeve van de waterkwaliteit door. Vanaf 2021 maken we hier exploitatiegelden voor vrij. In 2020 starten we met een representatieve Dit traject heeft vertraging opgelopen door Corona en vertrek van een medewerker. In het najaar voorzien we het verdere ontwerp en de uitwerking van de (pilot)aanpak. Er zijn in het verleden meerdere ervaringen geweest, dus een pilot lijkt nu niet zinvol, wel een lerende aanpak. Hiervoor is het wellicht nodig om een aantal (bestuurlijke) uitgangspunten over de rolinvulling van het waterschap			

10 Highlights

[Home](#)

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
praktijkproef om te kijken welke aanpak het beste werkt, die is afgerond in 2021.			expliciet te maken. Dit zodat de aanpak eenduidig is met de wijze waarop het waterschap acteert in andere (gebieds-)trajecten.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			
% overig water op orde (gereed 2033).			Indicatieve metingen geven aan dat 50-75% van de overige wateren niet voldoet aan de leggerafmetingen (baggernota 2019). Indicatoren moeten nog ontwikkeld worden als onderdeel van de aanpak.
Grafische trendweergave jaarlijks verloop voortgang baggeren overig water. (nog te ontwikkelen)			
9. We bieden een wenkend perspectief in landelijke en stedelijke gebieden die kampen met bodemdaling.			
We pakken het bodemdalingsdossier proactief op zoals in de binnenstad van Gouda en nemen het initiatief voor een samenwerkingspilot in landelijk gebied. Rijnland neemt voor deze pilot het initiatief en reserveert hiervoor € 300.000. We zijn nauw betrokken bij de landelijke en regionale (kennis)programma's zoals de regiodeal, vitaal platteland en het klimaatakkoord.			In januari 2020 zijn het ontwerp van 'Gouda Stevige Stad, Kaderplan Bodemdaling Binnenstad' (KBB) en het ontwerp-peilbesluit Stadsboezem Gouda vastgesteld. In totaal zijn hierop 32 zienswijzen ontvangen. Het KBB en het peilbesluit worden samen met de Nota van Beantwoording in november ter vaststelling aangeboden aan de VV. Het KBB wordt ook ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad van Gouda (in oktober). Parallel aan dit bestuurlijke traject is gestart met de nadere uitwerking van de maatregelen. We dragen proactief bij aan de samenwerkingssporen vanuit het klimaatakkoord (regiodeal, vitaal platteland, regionale veenweide visie). Met gebied en de gemeenten Kaag & Braassem en Alphen werken we aan voorstellen voor pilots om CO₂-emissie te remmen met inzet van impuls gelden. Dit is in lijn met het coalitieakkoord en draagt bij aan de VV besluitvorming over pilots in het najaar. De aangepaste nota peilbeheer met aanscherping voor bodemdaling komt eind dit jaar in de VV. Ervaringen uit het project Gouda Stevige Stad worden gedeeld via de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart en via de op initiatief van Gouda en Rijnland opgerichte 'Coalitie Stevige Steden' binnen het Platform Slappe Bodem.
Indicatoren			
Voortgang van projecten en nieuwe initiatieven in de diverse samenwerkingsverbanden: zie toelichting in tekst			
10. We implementeren de Omgevingswet en maken het onze inwoners eenvoudiger.			
We bereiden ons voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021. Vanaf 2021 passen we de Omgevingswet toe in ons dagelijks werk. We gaan digitaal werken en passen de 1-loket gedachte toe. Daarnaast werken we aan de veranderopgave naar een moderne, open en omgevingsgerichte organisatie.			De invoering van de Omgevingswet is tijdens de uitbraak van het Coronavirus met een jaar uitgesteld en zal op 1 januari 2022 in werking treden. Rijnland was goed op weg om op de oorspronkelijke datum klaar te zijn. We blijven doorgaan met onze voorbereiding en benutten de extra tijd met name om de veranderopgave (zie onderstaande inzet) goed in de organisatie te borgen (communicatie en opleidingen). Veranderopgave De Omgevingswet vergt een andere manier van denken en handelen voor een groot deel van alle Rijnlanders. De Omgevingswet vraagt voor een deel om 'harde' wijzigingen: een nieuwe verordening, het Digitaal Stelsel Omgevingswet, enzovoort. Maar eigenlijk is de rode draad door alles wat met de Omgevingswet te maken heeft, de 'zachte' kant: hoe gaan wij om met onze omgeving, zijn we ons

10 Highlights

[Home](#)

Doelstelling 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			voldoende bewust van onze taak als overheid om de omgeving enerzijds te beschermen maar anderzijds te stimuleren, staan we middenin de maatschappij? Daarnaast realiseren we ons steeds meer dat we de andere spelers in de fysieke leefomgeving hard nodig hebben om onze eigen doelen te realiseren. We kunnen, en willen niet meer geïsoleerd werken. Dit vraagt het nodige van onze medewerkers. Medewerkers die verandering als constante kunnen zien en omarmen; wendbare, naar buiten gerichte medewerkers, die via een netwerkaanpak hun doelen weten te bereiken in plaats van dit zelfstandig te doen.
Indicatoren (verdere uitwerking vanaf 2021)			
Klanttevredenheid (cijfers, % tevredenheid); over opereren Rijnland als één overheid met andere overheden, afhandeltermijnen, serviceverlening e.d.			

Waterveiligheid (I. van Steensel)

Doel: beschermen van het gebied en onze inwoners tegen overstromingen vanuit zee, rivieren en watersysteem.

[Home](#)

Algehele tussenstand begin juli 2020

Over het algemeen ligt het programma Waterveiligheid redelijk tot goed op koers. Rijnland heeft veel onderhoud gepleegd en blijft veel onderhoud plegen naar aanleiding van de voorjaarsinspectie. Het onderhoudsbudget voor keringen wordt overschreden. De versterkingsprojecten regionale keringen en de toetsing regionale keringen liggen op koers.

[Nadere toelichting](#)

Financieel

Ten opzichte van de voorjaarsburap is de investeringsprognose met € 20,1 mln 6% hoger. Dit komt vooral door een bijstelling van de ramingen voor DiRK. In de begroting is rekening gehouden met € 21,8 mln investeringsuitgaven.

De exploitatieprognose overschrijdt de voorjaarsburap 4%. Dit komt met name door een voorziene overschrijding van het onderhoudsbudget met ca. € 1,0 mln.

Meer informatie:

Kentallen

		Doel 2020	Prognose 2020
45 km primaire keringen		41 km	41 km
1.200 km regionale keringen		860 km	897 km

x € 1 mln		Voorjaars- burap 2020	Prognose 2020
Investeringen		19,0	20,1
Exploitatie		27,2	28,3

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
1	We ronden de verkenningsfase van Versterking IJsseldijk Gouda spoor 2 (Mallegatsluis en Keersluis) af met het kiezen van een voorkeursalternatief.			Tot voor kort lagen we met de verkenningsfase op schema voor afronding eind 2020. Recent is duidelijk geworden dat de uitgangspunten voor het bepalen van de versterkingsopgave ingrijpend zullen wijzigen, doordat de faalkans van de Algrakering bij Krimpen veel kleiner wordt. De consequenties daarvan worden op dit moment bepaald. Dit heeft invloed op de planning. Hierdoor is niet met zekerheid te zeggen of de mijlpaal haalbaar is.
2	We zorgen dat ca. 25 km regionale keringen aan de norm gaat voldoen.			De huidige prognose is dat we ruim 20km aan het einde van het jaar op orde hebben. Een aantal strekkingen is wat vertraagd door beperkingen in het omgevingswerk door de coronamaatregelen. Een aantal strekkingen doen we samen (werk-met-werk) met andere overheden, waarbij Rijnland niet de trekker is. Deze zijn minder te sturen en daarom qua planning minder zeker. Er lopen meerdere lange strekkingen waarvan de uitvoering doorloopt in 2021 en die daarom pas volgend jaar bij de resultaten gerekend worden.
3	We ronden één deeltraject van de beoordelingsronde primaire keringen af (en tot 2023 volgen er nog drie).			Er liggen 5 normtrajecten geheel of gedeeltelijk in het beheergebied van Rijnland. Deze trajecten moeten voor 2023 zijn beoordeeld, conform het WBI 2017, om een nieuw veiligheidsbeeld te kunnen maken. De stand van zaken tot nu toe is: 14-1 HHSK voert de beoordeling in samenwerking met Rijnland uit. Rapportage van de beoordeling staat gepland in Q4 2021; 14-7 Traject is in 2018 beoordeeld;

Waterveiligheid (I. van Steensel)

Doel: beschermen van het gebied en onze inwoners tegen overstromingen vanuit zee, rivieren en watersysteem.

[Home](#)

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m jun 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
				14-8 Wordt momenteel beoordeeld. Rapportage staat gepland in Q4 2021; 14-9 Wordt momenteel beoordeeld. Rapportage staat gepland in Q4 2020; 14-10 Traject is in 2019 beoordeeld. Conformiteitscheck is door ILT uitgevoerd begin 2020. Definitieve rapportage in Q3 2020
4	We dienen bij het HWBP het Plan van Aanpak voor de verkenningsfase in voor het op orde brengen van de gekanaliseerde IJsseldijk bij Gouda en vier kunstwerken in de Spaarndammerdijk (afgewaardeerde C-keringen).			Vanwege gebrek aan capaciteit hebben we het Plan van Aanpak voor de gekanaliseerde IJsseldijk doorgeschoven naar 2021. Naar verwachting dienen we het Plan van Aanpak voor de verkenningsfase van de kunstwerken Spaarndammerdijk dit jaar in bij het HWBP.
5	We actualiseren het beleid Waterveiligheid.			We zijn gestart met de Nota Waterveiligheid. Eind van het jaar is de ontwerpnota klaar voor het bestuur.
6	We actualiseren de beleidsregels voor dagelijks onderhoud waterkeringen, behorend bij de Keur.			In maart hebben we een beeldnota gedeeld met de VV en zijn via een schriftelijke ronde reacties hierop opgehaald. Voor de VV van september bereiden we een opiniesessie voor. Besluitvorming over het aanpassen van de onderhoudsplicht voor keringen en/of andere oevers vindt naar verwachting eind 2020 plaats.
7	We houden voorjaarsinspectie en handelen de schadepunten daaruit af.			We hebben de voorjaarsinspectie uitgevoerd en op basis daarvan hebben we 479 actiepunten uitgezet. We zijn voornemens om alle geconstateerde actiepunten binnen dit seizoen (2020 + voorjaar 2021) op te lossen.
8	We delen de conclusies van de business case balgstuwen met het bestuur en doen bestuursvoorstellen voor het vervolg			De conclusies van de balgstuwenstudie en een voorbereidingskrediet voor vervanging agenderen we voor de VV van september 2020

Lees verder: [Waterveiligheid](#)

Voldoende water (S. Langeslag; W. von Faber)

Doel: niet te veel en niet te weinig (zoet) water, passend bij de functies in ons gebied. Nu en in de toekomst.

[Home](#)

Algehele tussenstand begin juli 2020

Het programma Voldoende Water loopt goed door ondanks Corona: veel regulier werk loopt door, hetzelfde geldt voor uitvoering in de projecten. Openstelling van de Nieuwe Driemanspolder op 1 juli is een echte mijlpaal. Het baggerprogramma is aan het herstarten maar ondervindt nog wel de gevolgen van PFAS. Met poldergemalen boeken we dit jaar goede resultaten. Als gevolg van Corona zijn enkele visie- en BOB-trajecten vertraagd, dit is nu grotendeels verplaatst naar het najaar en wordt dus nog wel in 2020 afgerond. Bij onderhoud werken we aan de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud met diverse maatregelen. Een actuele ontwikkeling is de uitval van een pomp bij gemaal IJmuiden van RWS. RWS en de waterschappen treffen maatregelen om voorbereid te zijn op wateroverlast in het najaar.

[Nadere toelichting](#)

Kentallen

		Doel 2020	Prognose 2020
2.600 km watergangen - Op diepte:	✓	90%	90%
107.000 ha peilgebieden - Actueel peilbesluit:	✓	90%	90%
Ca. 200 polders - voldoen aan norm wateroverlast:	✓	75%	75%
4 boezemgemalen, 350 polder- en overige gemalen Ca. 2000 stuwen, duikers en overige kunstwerken			

Financieel

De prognose voor de investeringsuitgaven is gestegen ten opzichte van de voorjaarsburap, maar nog wel lager dan de begroting. We zien dat er toch veel wordt uitgevoerd, waardoor het investeringsniveau wat bijtrekt.

De overschrijding van de exploitatie wordt grotendeels veroorzaakt door hogere kosten voor correctief onderhoud en hogere afschrijvingskosten door snellere oplevering van delen van watergebiedsplannen.

Meer informatie:

x € 1 mln		Voorjaars- burap 2020	Prognose 2020
Investeringen	i	23,0	25,3
Exploitatie (incl. baggeren)	i	53,8	54,8

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
1	We gaan verder met het actualiseren van de peilbesluiten, zodat 90% van het gebied van Rijnland een passend peilbesluit heeft.	✓	✓	De VV heeft dit jaar al negen peilbesluiten vastgesteld en we leggen er nog zes ter vaststelling voor. Dat is volgens de resultaatafspraken en we behalen de doelstelling.
2	Vaststelling plan van aanpak voor de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud. We verminderen de werkvoorraad correctief onderhoud met 50% ten opzichte van 2019.	i	i	We hebben het plan van aanpak opgesteld en zijn gestart met de uitvoering hiervan. Ten aanzien van het verminderen van de werkvoorraad liggen we enigszins achter op het doel voor 2020. Wel voeren we steeds vaker het onderhoud uit binnen de afgesproken normen.
3	We leveren 14 gemalen op en er worden 11 gemalen aanbesteed.	✓	✓	We leveren dit jaar 15 gemalen op en besteden er 15 aan. Dit jaar hebben we naar aanleiding van een storing een extra gemaal gerenoveerd. De 4 extra aanbestedingen zijn doorgeschoven van vorig jaar. We zijn gestart met een extra scope poldergemalen als onderdeel van de

Voldoende water (S. Langeslag; W. von Faber)

Doel: niet te veel en niet te weinig (zoet) water, passend bij de functies in ons gebied. Nu en in de toekomst.

[Home](#)

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
				versnellingsmaatregelen.
4	Baggerprogramma: We (her)starten met de uitvoering van 200 km watergang en leveren 100 km watergang op. Afhankelijk van vaststelling van PFAS-beleid door de gemeenten, onderzoeksresultaten en afzetlocaties.			Het aantal km watergang waar we wilden (her-)starten met de uitvoering is verlaagd tot 130 km in verband met het deels beschikbaar krijgen van percelen in de Haarlemmermeerpolder. We leveren minimaal 100 km watergang op. We zijn voor 500 km gestart met voorbereiden, dit is dubbel zoveel als normaal. Daarmee gaan we op termijn de achterstand in halen.
5	Piekbergingen: we leveren de Nieuwe Driemanspolder op. Daarmee is 2/3 van de bergingsopgave gerealiseerd. We starten met de uitvoeringsfase voor de piekberging in de Haarlemmermeer, waardoor in 2023 de totale opgave gerealiseerd is.			De N3MP leveren we in 2020 op. Per 1 juli is het middengebied open gesteld voor publiek. De Piekberging Haarlemmermeer hebben we eind juni definitief gegund aan een aannemer. De uitvoeringsfase wordt opgestart met het opstellen van het ontwerp door de aannemer.
6	Watergebiedsplannen: oplevering Vrieseekoopsche polder; vaststelling Kaderplan bodemdaling Gouda; afronding planfase 15 polders Benoorden en Bezuiden de Wijde Aa; en uitvoering Boskoop. 75% van het gebied voldoet aan de normen voor wateroverlast (einddoel 100%; te bereiken in 2027).			De verwachting is dat we de Vrieseekoopsche polder dit jaar opleveren. In de polders Benoorden en Bezuiden de Wijde Aa lopen we op schema. In Boskoop wordt de duiker Rijnveld Oost in 2020 uitgevoerd. 75% van het gebied voldoet dan aan de norm. In januari 2020 zijn het ontwerp van 'Gouda Stevige Stad, Kaderplan Bodemdaling Binnenstad' (KBB) en het ontwerp-peilbesluit Stadsboezem Gouda vastgesteld. Het KBB en het peilbesluit worden samen met de Nota van Beantwoording in november ter vaststelling aangeboden aan de VV. Het KBB wordt ook ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad van Gouda (in oktober).
7	Oeververdedigingen: we ontwikkelen een visie en leggen onze uitgangspunten bestuurlijk vast. Ook bezien we oeverherstel van 'zachte' oevers.			De afronding van het BOB-traject schade aan oevers en keringen staat vooralsnog voor 2020 gepland. We hebben meer tijd nodig dan gedacht om te komen tot een goed beeld van de harde oeververdedigingen. Om een totaal overzicht te krijgen is het uitvoeren van een veldinventarisatie noodzakelijk. In 2020/2021 voeren we dit uit. We zijn wel alvast gestart met herstel van 10 urgente strekkingen.
8	Klimaatadaptatie: we stellen een integrale visie op via de BOB-systematiek.			In januari hebben we een beeldvormende VV gehouden. Door de Corona beperkingen is het locatiebezoek vervallen en wordt nu gewerkt naar een opiniërende bijeenkomst in september. Tijdens de bijeenkomst zoeken we de integratie met de andere BOB trajecten en maatschappelijke opgaven.
9	Baggeren overig water: we starten een representatieve praktijkproef.			Dit traject heeft vertraging opgelopen door Corona en vertrek van een medewerker. In het najaar voorzien we het verdere ontwerp en de uitwerking van de aanpak. Er zijn in het verleden meerdere ervaringen geweest, dus een pilot lijkt nu niet zinvol, wel een lerende aanpak. Hiervoor is het nodig om een aantal (bestuurlijke) uitgangspunten over de rolinvulling van het waterschap expliciet te maken. Dit zodat de aanpak eenduidig is met de wijze waarop het waterschap acteert in andere (gebieds-)trajecten.
10	Zoetwatervoorziening: project KWA+ rondt in 2020 de realisatie van het traject Leidsche Rijn-Oude Rijn af.			In het gezamenlijke project zijn we bezig met de realisatie en we verwachten dit tracé in de zomer van 2020 af te ronden.

Overig: Parallel Boulevard Noordwijk: Het bestek voor de drainage is gereed, maar vanwege heroverweging van de uitvoeringsperiode door het bestuur van Noordwijk is de aanbesteding en geplande uitvoering met één jaar vertraagd. We starten naar verwachting 1 oktober 2020 met de aanbesteding. Om grondwateroverlast te minimaliseren is tijdelijk een bemaling geïnstalleerd.

Lees verder: [Voldoende water](#)

Schoon en Gezond water (w. von Faber; S. Langeslag)

Doel: Zorgen voor schoon en gezond water voor landbouw, natuur, woonomgeving en recreatie, zonder te veel vervuilende stoffen en voedingsstoffen

[Home](#)

Algehele tussenstand begin juli 2020

De KRW2-uitvoering in de Amstelveense Poel en de Nieuwe Meer is afgerond. Van de slibvang Langerse Plassen is de aanbesteding bijna rond. Aan beleidsvoorbereiding voor de KRW3-periode wordt hard gewerkt en de opiniefase is in juni 2020 geweest.

De financiering voor de luchtmenginstallatie Nieuwe Meer is rond en de aanbesteding wordt binnenkort afgerond. Op vier andere zwemlocaties worden maatregelen voor blauwalgbestrijding voorbereid. De renovatie Kock van Leeuwensluis was in april gereed. De vispassage Spaarndam was in juli gereed.

[Nadere toelichting](#)

Kentallen

		Doel 2020	Prognose 2020
40 KRW-waterlichamen (grote meren, plassen, vaarten) voldoen *.		35% deels	35% deels
42 zwemwaterlocaties – positief zwemadvies:		42	41
12.000 km watergangen			
* Volgens de KRW moeten we aan fysische-chemische eisen voldoen (40 prioritaire stoffen, o.a. zware metalen, gewasbeschermingsmiddelen en PAK's) en aan per waterschap bepaalde ecologische doelen (vispopulatie, waterplanten, etc.). Het gaat om het ecologische deel.			

Financieel

De investeringsprognose is € 0,5 mln lager (8%) dan de voorjaarsburap en €1,9 mln. lager dan de begroting (26%). Afhankelijk van nu lopende aanbestedingen en planning van startende werken, zou de prognose in het najaar weer terug kunnen komen op het niveau van het voorjaar.

De exploitatieprognose is 2% hoger ten opzichte van de voorjaarsburap. Dit komt voornamelijk doordat hogere kosten verwacht worden binnen de KRW vanwege uitvoering van een aantal projecten die in 2019 gepland waren. Daarnaast worden er hogere kosten verwacht op beleidsdossiers waterkwaliteit (pilots landbouw).

Meer informatie:

x € 1 mln		Voorjaarsburap 2020	Prognose 2020
Investeringen		6,0	5,5
Exploitatie (incl. baggeren)		10,5	10,7

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020.	Prognose dec 19	Toelichting
1	Start van de realisatie van de KRW2-slibvang in de Langerse Plassen: aanbesteding afgerond in 3 ^e kwartaal van 2020.			De aanbesteding loopt en deze ronden we in Q3 af.
2	Realisatie van nogmaals ca. 2 km natuurvriendelijke oevers Westeinderplassen en Bovenlanden afgerond (KRW2).			Fase 1 van de Stichting Bovenlanden wordt dit jaar afgerond. Vervolg fases worden dit jaar met de stichting overeengekomen met uitvoering in de komende jaren. Landschap Noord-Holland is gestart met de werkzaamheden en dit loopt door tot 2026. We werken nog aan een natuurzone op de Westeinder waar de uitvoering eind dit jaar moet gaan starten.

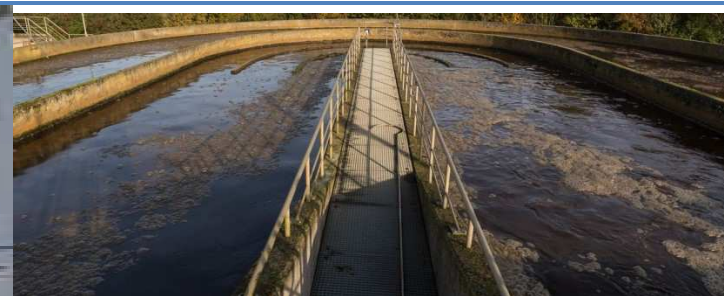
	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020.	Prognose dec 19	Toelichting
3	Realisatie KRW2-maatregelen Nieuwe Meer afgerond (aanleg vooroevers).			We hebben de KRW2-maatregelen in de Nieuwe Meer afgerond.
4	Planvaststelling en uitvoeringskrediet KRW2 Zoetermeerse Plas en Zoetermeer.			De ontwerpfase is nog niet doorlopen. Uitvoeringskrediet vragen we in 2021 aan.
5	Inspraak organiseren op de doelen en maatregelen voor de KRW3-periode en aanbidding aan de provincie.			We hebben het gebiedsproces over de maatregelen voor de KRW3-periode afgerond en we hebben de doelen apart besproken met de provincies. De besluitvorming over de ontwerpnota verloopt volgens planning en vindt plaats in de VV van september 2020. Inspraak vindt plaats vanaf januari 2021 conform het landelijk spoorboekje.
6	Vervolgaanpak blauwalgproblemen vaststellen			Vervolgaanpak is vastgesteld in VV maart 2020. Voor locaties waar structureel blauwalgenoverlast optreedt (o.a. Haarlemmermeerse Bosplas, Zoetermeerse plas, Westbroekplas) zijn we gestart met een maatregelenstudie. Hierin worden belanghebbenden zoals gemeenten en provincie betrokken met het oog op cofinanciering van de eventuele maatregelen. In de tweede helft van 2020 worden de resultaten verwacht en in het 1e kwartaal van 2021 leggen we het voor aan de VV.
7	Alle 42 zwemwaterlocaties minstens 'aanvaardbaar' en bij terugval tot onder dit predicaat binnen 1 jaar weer op orde.			Er zijn twee locaties die lager scoren dan "aanvaardbaar". Bij de zwemwaterlocatie locatie Cronesteijn (Leiden) hebben we ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit een inlaat voor de start van het vaarwegseizoen verplaatst. In het najaar 2020 automatiseren we de inlaat. Bij Meijepark (Nieuwkoop) zijn door de gemeente aanpassingen gedaan ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit. Op beide locaties monitoren we de ontwikkelingen.
8	We maken een plan van aanpak biodiversiteit			We zijn partner geworden van het Deltaplan biodiversiteitsherstel. Hiervoor maken we een Actieplan. Het actieplan komt in de plaats van een plan van aanpak.
9	Een geactualiseerde aanpak landbouwemissies wordt bestuurlijk vastgesteld.			De herziene aanpak landbouwemissies is vastgesteld door D&H en ter kennisname voorgelegd aan de VV in het eerste kwartaal van 2020.
10	We leveren een gerenoveerde Kock van Leeuwensluis op.			We hebben de Kock van Leeuwensluis opgeleverd.

Lees verder: [Schoon en Gezond water](#)

Waterketen (Th. Fierens)

Doel: Rijnland zuivert afvalwater van bedrijven en huishoudens. Zo doelmatig en duurzaam mogelijk, waarbij we toewerken naar terugwinning van energie en grondstoffen.

[Home](#)

Algehele tussenstand begin juli 2020

Medio 2020 voldoet slechts één zuivering niet aan de normen. Een enorme vooruitgang t.o.v. de afgelopen jaren. De extra aandacht en inzet begint zijn vruchten af te werpen. De meeste indicatoren in het programma waterketen scoren goed. Dat betekent dat we grotendeels op koers liggen om de resultaatafspraken uit de begroting te halen. Een tegenvaller is de vertraging van de werkzaamheden op AWZI Leiden Noord. Verder schuift de aanbesteding van de renovatie van AWZI Zwanenburg op naar Q1 2021. Eind dit jaar volgt een voorstel om het maatregelenpakket voor energieneutraliteit vast te stellen.

[Nadere toelichting](#)

Kentallen

		Doel 2020	Prognose 2020
Zuiveringsresultaat – conform lozingsnorm	✓	75%	69-84%
Energieneutraliteit (Rijnlandbreed)	✓	57%	55-60%
We realiseren dit met 19 zuiveringen, 85 rioolgemalen en 270 km persleiding.			

Financieel

De investeringsprognose is € 3,6 mln lager (20%) dan de voorjaarsburap en € 29,2 mln lager dan de begroting (33%).

Exploitatieprognose

Meevallers zijn o.a. lagere kosten voor het schoonmaken van tanks en lagere afschrijvings- en advieskosten door vertraging van projecten zoals de afronding van PA en de start van Haarlem WP. Daartegenover staan hogere kosten voor grondstoffen slibverwerking door tegenvallende ontwateringsresultaten en hogere kosten voor chemicaliën en intern slibtransport. Ook is de brandverzekering opnieuw aanbesteed

Meer informatie

x € 1 mln		Voorjaarsburap 2020	Prognose 2020
Investeringen	i	18,0	14,4
Exploitatie (incl. baggeren)	✓	83,5	83,2

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 19	Toelichting
We zuiveren op 75% van de zuiveringen conform de Rijnlandse norm (maatwerkbesluit). Om dat te bereiken nemen we de volgende maatregelen:				
1	We besluiten of we gaan renoveren of nieuwbouwen op awzi Haarlem Waarderpolder o.b.v. de business case.	✓	✓	De VV heeft het besluit genomen op 13 mei 2020.
2	We besluiten over de zuiveringsstrategie in regio het Groene Hart met daarin de keuze over het al dan niet	✓	✓	In de VV van september leggen we het resultaat voor.

Waterketen (Th. Fierens)

Doel: Rijnland zuivert afvalwater van bedrijven en huishoudens. Zo doelmatig en duurzaam mogelijk, waarbij we toewerken naar terugwinning van energie en grondstoffen.

[Home](#)

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 19	Toelichting
	centraliseren van 8 zuiveringen			
3	We besteden de renovatie van awzi Zwanenburg aan.			Naar verwachting besteden we de renovatie van AWZI Zwanenburg in Q1-2021 aan. Veranderde inzichten van de gemeente Haarlem hebben geleid tot een herontwerp van de zuivering. Dit levert een besparing op, maar zorgt ook voor vertraging. De VV is hierover eerder geïnformeerd. De vertraging is nog enkele maanden groter dan toen gecommuniceerd vanwege aanhoudende onduidelijkheid over de prognoses.
4	We verminderen de werkvoorraad correctief onderhoud met 50% ten opzichte van 2019.			We liggen enigszins achter op schema, mede vanwege corona, maar we verwachten het eind dit jaar gerealiseerd te hebben.
5	We maken een start met de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud.			We zijn gestart met de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud. Het blokonderhoud op awzi Alphen Noord is met succes afgerond, AWZI Nieuwveen en Leiden ZW is ingepland. Met blokonderhoud wordt al het benodigde risicogestuurd onderhoud in een jaar in één keer opgepakt.
Daarnaast:				
6	Zetten we een team van medewerkers uit de participatiewet in om – net als in 2019 – 5 locaties schoon, toonbaar en veilig te maken.			Dit jaar hebben we vooral rondom Hoofddorp en Gouda verschillende AWTG's opgeruimd en schoongemaakt. Verder liggen we op schema met het opruimen en schoonmaken van een aantal AWZI's, o.a. Waddinxveen en Katwijk. De AWZI's Noordwijk, Bodegraven en Gouda staan binnenkort op de planning.
7	Bouwen we op Leiden-Noord een medicijnrestverwijderingsinstallatie.			In 2020 starten we met de bouw; de werkzaamheden ronden we in 2021 af. Rijnland is dan het eerste waterschap met een fullscale installatie om medicijnresten te verwijderen
8	Stellen we een integrale visie op voor onze doelen voor circulariteit en maken de balans op of extra inzet nodig is om in 2025 100% energieneutraal te zijn.			Het BOB-traject energieneutraliteit hebben we op 13 mei 2020 afgerond. Energieneutraliteit wordt voor 2025 bereikt met besparing, zon, wind, biogas en aquathermie. De uitwerking hiervan in het maatregelenpakket volgt in de VV van 23 september. Momenteel loopt er een onderzoek naar de huidige stand van zaken ten aanzien van een circulair Rijnland en met welke stappen Rijnland het meeste resultaat kan bereiken. Begin 2021 worden de eerste resultaten op hoofdlijnen gepresenteerd aan de VV en worden eerste stappen gezet om de doelen voor circulaire economie scherp te stellen. Vanwege corona en de daaropvolgende aanpassingen van de bestuursagenda, is deze opinie-VV verplaatst van juni 2020 naar begin 2021.

Lees verder: [Waterketen](#)

Programma Bestuur, Organisatie en Dienstverlening(B.O.D.) (R. v.d. Sande, M. Kastelein, I. van Steensel, Th. Fierens)

Doel: Rijnlandbrede sturing en ondersteuning, gericht op het realiseren van de doelen uit WBP5 en coalitieakkoord, middels een effectieve en efficiënte organisatie

[Home](#)

Algehele tussenstand begin juli 2020

Het programma BOD omvat veel onderwerpen. Het overdrachtdossier voor het nieuwe bestuur is goed ontvangen en het coalitieakkoord brengt nieuwe aandachtspunten voor de komende jaren. De benoemde top 10 acties voor 2020 liggen vrijwel allemaal op koers. Het BOB-traject voor digitale transformatie is verschoven.

[Nadere toelichting](#)

Kentallen

Ca. 750 medewerkers, werkend aan o.a. beleid, projecten, beheer, onderhoud en bedrijfsvoering.

2.137 beheerde ICT-devices bij Rijnland, waarvan 724 vast en 1.413 mobiel.

8.000 maal telefonisch klantencontact per jaar, waarvan 3.500 incidentmeldingen

Financieel

De investeringsprognose is € 0,1 mln hoger (9%) dan de voorjaarsburap en € 0,9 mln lager dan de begroting (54%).

Per saldo is er een onderschrijding op de exploitatiebegroting van € 0,2 mln. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere afschrijvingskosten voor automatisering, lagere personeelskosten en lagere kosten voor juridische diensten en advies. Hiertegenover staan hogere kosten vanuit de BSGR en lagere invorderingsopbrengsten vanwege invoering kosteloze herinnering .

Meer informatie:

x € 1 mln		Voorjaars- burap 2020	Prognose 2020
Investeringen		1,0	1,1
Exploitatie (incl. baggeren)		32,4	32,2

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
1	We vergroten het waterbewustzijn			De zichtbaarheid neemt toe; door de Corona-maatregelen zijn fysieke bijeenkomsten tot stilstand gekomen.
2	We werken aan de digitale transformatie			Door de Corona-maatregelen is het BOB-traject verschoven en heeft er een verschuiving van activiteiten binnen de aanpak van de digitale transformatie plaatsgehad. De vaststelling van de bestuurlijke visie is gepland aan het begin van 2021. De beeldvorming met de VV hierover zal op 16 december plaatsvinden. Ondanks de beperkingen door de Corona-maatregelen zijn er op veel gebieden vorderingen gemaakt in de voorbereiding op de digitale transformatie van Rijnland.
3	We zorgen ervoor dat onze medewerkers klaar zijn voor de toekomst			Er zijn ruime opleidingsbudgetten beschikbaar. Naast de ontwikkelgesprekken is extra aandacht gevraagd voor strategische personeelsplanning.
4	We zijn een aantrekkelijke, sociale werkgever met een divers medewerkersbestand			We blijven aandacht vragen voor participatie en diversiteit. Daarnaast is social return on investment toegevoegd bij aanbestedingen.

Programma Bestuur, Organisatie en Dienstverlening(B.O.D.) (R. v.d. Sande, M. Kastelein, I. van Steensel, Th. Fierens)

Doel: Rijnlandbrede sturing en ondersteuning, gericht op het realiseren van de doelen uit WBP5 en coalitieakkoord, middels een effectieve en efficiënte organisatie

[Home](#)

	Belangrijkste resultaten 2020	T/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
5	We werken met ICT en informatie die betrouwbaar, veilig en robuust is			Met de soepel werkende ICT-omgeving en de privacy zijn we op koers; de ontwikkeling van de informatieveiligheid stagneert enigszins.

Lees verder: [B.O.D.](#)

Exploitatiebegroting 2020 versus prognose 2020

Op basis van de huidige inzichten verwacht Rijnland over 2020 een negatief resultaat uit reguliere bedrijfsuitoefening van € 2,3 mln.

De verwachte mutaties ten opzichte van de exploitatiebegroting 2020:

No.	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting nawijziging voorjaarsburap	Resultaten Zomer- burap	Prognose exploitatie 2020
	<u>Kosten</u>				
1.	Rente en afschrijvingen	54,9	54,9	-/- 0,1	54,8
2.	Personeelslasten	70,5	70,5	-/- 0,4	70,1
3.	Goederen en diensten van derden	95,5	95,9	1,8	97,7
4.	Bijdragen aan derden	13,3	14,2	0,0	14,2
5.	Toevoegingen aan voorzieningen/onvoorzien	0,4	0,4	0,0	0,4
	<u>Totaal Kosten</u>	234,6	235,9	1,3	237,2
	<u>Opbrengsten</u>				
6.	Financiële baten	3,5	4,8	0,0	4,8
7.	Personeelsbaten	0,8	0,8	0,0	0,8
8.	Goederen en diensten aan derden	14,8	14,8	0,0	14,8
9.	Bijdragen van derden	1,0	1,0	0,0	1,0
10.	Waterschapsbelastingen	205,7	205,7	-/- 0,5	205,2
11.	Interne verrekeningen	7,1	7,1	-/- 0,5	6,6
	<u>Totaal Opbrengsten</u>	232,9	234,2	-/- 1,0	233,2
	<u>Saldo kosten -/- opbrengsten</u>	1,7	1,7	2,3	4,0
12.	Onttrekkingen aan reserves	-/- 2,9	-/- 2,9	-/- 0,5	-/- 3,4
13.	Egalisatie van tarieven	-/- 3,0	-/- 3,0	-/- 2,3	-/- 5,3
14.	Toevoeging bestemmingsreserves	4,2	4,2	0,5	4,7
	<u>Saldo</u>	0,0	0,0	0,0	0,0

Rente- en afschrijvingen (€ 150.000 voordelig)

Per saldo dalen de kapitaallasten ten opzichte van de gewijzigde begroting. Dit heeft de volgende oorzaken:

- De geprognosticeerde rentelasten zijn met € 250.000 verlaagd. Dit voordeel is voor €100.000 ontstaan door de afwikkeling van Stichting Beheer Gemeeneland in 2019 waarbij de langgeldlening vervroegd is afgelost. Het overige deel is ontstaan doordat door lagere investeringsuitgaven er in 2020 later en minder vreemd vermogen hoeft te worden aangetrokken.
- De afschrijvingslasten liggen € 100.000 hoger als gevolg van hogere afschrijvingskosten voor watergebiedsplannen. Daartegenover staan weer lagere afschrijvingskosten voor o.a. projecten automatisering en procesautomatisering.

Personeelslasten (€ 350.000 voordeel)

Met ingang van 2019 wordt gestuurd op de loonsom; het totaal van personeelslasten, uitleen en inhuur (€66,6 mln). In de totale prognose komt Rijnland uit op een onderschrijding van €350.000. Deze onderschrijding kan verklaard worden door het niet volledig benutten van het inhuurbudget. Daarnaast is er een onderschrijding op het budget van de medewerkers in het kader van de participatie wet, statushouders, trainees en leerwerkplekken.

Goederen en diensten van derden (€ 1.800.000 nadeel)

De grootste verschillen zijn als volgt:

• Hogere onderhoudskosten	€	1.500.000
Uit de voorjaarsdijksinspecties blijkt dat hier ten opzichte van voorgaande jaren extra werk voor waterveiligheid van € 1 mln uit voortkomt. De overige € 0,5 mln onderhoud bestaat uit hogere kosten correctief onderhoud bij voldoende water te weten: het versneld vervangen van onderdelen op boezemgemaal Katwijk in reactie op de uitval van een pomp bij gemaal IJmuiden en reparatie van de roldeur van de grote sluis in Spaarndam.		
• Hogere kosten ten behoeve van de I&A samenwerking met HHSK.	€	300.000
Hiertegenover staan hogere opbrengsten die verantwoord worden in de rubriek "goederen en diensten aan derden".		
• Hogere kosten t.b.v. slib, aanschaf technische artikelen en chemicaliën.	€	300.000
• Hogere kosten KRW vanwege uitvoering van aantal projecten die in 2019 gepland waren.	€	200.000
• Hogere kosten vanuit de BSGR (BTW en DIGID).	€	200.000
• Hogere kosten voor het installeren van camera's op boezemgemalen, die in 2019 gepland waren.	€	100.000
• Hogere kosten voor de brandverzekering (n.a.v. aanbesteding).	€	100.000
• Minder uitgaven voor baggeren. Bij de voorjaarsburap was de prognose dat de uitgaven voor baggeren € 1,4 mln lager zou zijn. De uitvoering verloopt beter dan verwacht, waardoor de geplande uitgaven zijn bijgesteld naar € 0,5 mln lager.	-/- €	500.000
• Lagere onderzoekskosten voor assetmanagement door uitstel projecten omdat meer aandacht nodig was voor Waarderpolder.	-/- €	200.000
• Lagere kosten voor afvalverwerking.	-/- €	200.000

Het Innovatiefonds met een budget van € 250.000 wordt in 2020 volledig besteed waarvan € 100.000 aan innovatie bij I&A.

Opbrengst goederen en diensten aan derden

De hogere opbrengsten in verband met de I&A samenwerking met HHSK van € 300.000 worden gecompenseerd door lagere opbrengsten voor invordering van € 300.000 vanwege de invoering van een kosteloze herinnering.

Waterschapsbelastingen (€ 500.000 nadeel)

Dit nadeel betreft:

- Zuiveringsheffing bedrijven	€	1,5 mln	nadeel
- Zuiveringsheffing woningen	€	0,4 mln	voordeel
- Watersysteemheffing	€	0,6 mln	voordeel

Het nadeel van € 1,5 mln voor zuiveringsheffing bedrijven is een voorzichtige inschatting van de gevolgen van de coronacrisis. Door de lockdown konden bepaalde bedrijfstakken hun activiteiten niet of maar gedeeltelijk uitvoeren. Denk daarbij aan de luchtvaart, horeca, wasserijen, brouwerijen en catering. Nog steeds hebben bedrijven last van de maatregelen. Het is daardoor niet mogelijk om een precieze prognose af te geven voor de Zuiveringsheffing bedrijven.

De hogere opbrengst van de zuiveringsheffing woningen € 400.000 komt doordat in 2020 nieuwbouwprojecten uit voorgaande jaren (vertraagd) zijn opgeleverd.

De hogere opbrengst van de watersysteemheffing € 600.000 is in hoofdzaak het gevolg van de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Die komt hoger uit dan begroot.

Interne verrekeningen

In verband met de houdbare schuld is in 2020 verder invulling gegeven aan het minder activeren van personele lasten. Bepaalde rollen zoals vakspecialisten, planners en projectassistenten worden niet meer geactiveerd. Hierdoor wordt een nadeel van € 500.000 verwacht bij de interne verrekeningen.

Investeringsprojecten

In de volgende tabel staat het begrote en geprognosticeerde investeringsvolume over 2020.

(x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Waterveiligheid	21,8	19,0	20,1	106%
Voldoende water	28,6	23,0	25,3	110%
Schoon en gezond water	7,4	6,0	5,5	92%
Waterketen	43,6	18,0	14,4	80%
B.O.D.	2,0	1,0	1,1	110%
Totale bruto-investeringen	103,4	67,0	66,4	99%
Baggerwerken	6,7	5,3	6,3	119%
Concernbrede korting	-13,1			
Investeringen inclusief baggerwerken/concernbrede korting	97,0	72,3	72,7	101%

Concernbrede korting: het in de begroting verwachte jaarlijkse aandeel projecten dat vertraging oploopt door externe oorzaken (10% op onderhanden werk en 25% op toekomstig werk).

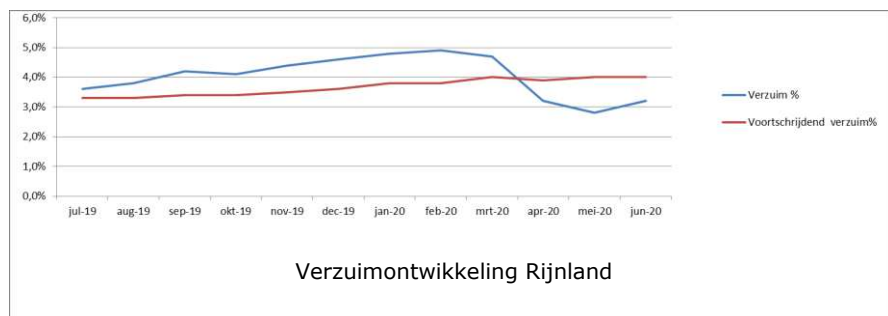
Zoals al in de memo aan de VV van 19 februari 2020 vermeld, gaan we voor 2020 uit van een lagere realisatie. Dit is in de voorjaarsburap zichtbaar gemaakt in de lagere ramingen en bijgestelde planning van diverse projecten. De huidige prognose komt met 101% per saldo vrijwel gelijk uit aan de prognose uit de voorjaarsburap. Omdat voor de baggerwerken kredieten nodig zijn, zijn deze zowel in de exploitatie als in de investeringsoverzichten meegeteld. Wanneer de baggerwerken buiten beschouwing wordt gelaten, komt de realisatie op 99% uit.

Personeel

Ziekteverzuim

Het verzuim is in het eerste half jaar van 2020 licht gestegen ten opzichte van het jaar 2019. Belangrijkste indicator om het verzuim te meten is het voortschrijdende verzuimpercentage. Dat is het gemiddelde verzuim berekend over de periode van de afgelopen 12 maanden. De seizoensinvloeden op het verzuim zijn op die manier niet van invloed op het percentage. Het voortschrijdend verzuimpercentage is eind juni 2019 4%, eind 2019 was dit 3,6%. In 2019 was het gemiddelde verzuim Openbaar Bestuur en Overheidsdiensten 5,5%, over het eerste half jaar van 2020 zijn nog geen cijfers beschikbaar.

In onderstaande grafiek is zichtbaar dat het maandelijkse verzuimpercentage (blauwe lijn) in de periode maart t/m mei weer fors terugloopt. Omdat het verzuim in het tweede kwartaal van 2019 vergelijkbaar was leidt dat niet tot een daling van het voortschrijdend gemiddelde. Het lijkt erop dat het coronavirus het verzuim zeer beperkt heeft beïnvloed. Sinds maart monitoren we het verzuim wekelijks op Rijnland niveau en dat blijven we voorlopig doen zolang Covid 19 actief is.

In- door- en uitstroom

In het eerste halfjaar zijn er 47 nieuwe medewerkers bij Rijnland in dienst getreden. Daar staan 29 uitdiensttredingen tegenover. 14 medewerkers zijn intern doorgestroomd naar een andere functie. Rijnland is in beweging.

We zien dat door de komst van een recruiter (begin 2020) het wervingsproces is geprofessionaliseerd. Daardoor is er nu ook meer aandacht en expertise voor de moeilijkere profielen en voor arbeidsmarktcommunicatie. Hiermee maakt Rijnland zich klaar voor de 'pensioengolf' die gaat ontstaan de komende jaren.

Participatiewet

Het aantal banen in het kader van de participatiewet is in het eerste half jaar van 2020 met twee banen gestegen tot het totaal van 19,9 banen eind juni 2020.

Ondanks dat het ten tijde van Covid 19 wat moeilijker is om nieuwe medewerkers vanuit de doelgroep te laten starten, zijn er ook twee nieuwe medewerkers gestart met een proefplaatsing. Een proefplaatsing duurt twee maanden en is met behoud van een uitkering. We hebben de intentie om hierna een dienstverband aan te bieden, pas dan tellen deze medewerkers mee als gerealiseerde baan. Om het quotum te behalen in 2020 dient Rijnland nog 4 extra banen te realiseren.

De uitkomsten van iedere burap behoren te passen binnen door het algemeen bestuur vastgestelde toetsingskaders en moeten een oprecht beeld tonen in hoeverre Rijnland de (begrote) resultaten en doelstellingen doelmatig en doeltreffend realiseert. Een en ander is vastgelegd in de Waterschapswet en afgeleide toetsingskaders zoals het WBP5 en de programmabegroting 2020.

Met deze burap is de VV in de gelegenheid om een goede indruk te krijgen van 'hoe het er voor staat', rekening houdend met de gestelde kaders.

In de begroting 2020 was sprake van drie significante risico's die zich gedurende 2020 in meer of mindere mate hebben voorgedaan. De bijbehorende beheersmaatregelen zijn weliswaar in gang gezet, maar vergen soms een scope die verder reikt dan 2020:

1. *Goed voorbereid zijn op onverwachte, nauwelijks te voorspellen externe risico's*
Hoewel een pandemie niet letterlijk in het calamiteitenplan staat vermeld, heeft de Rijnlandse organisatie een gezonde veerkracht getoond in een situatie waarvan nog steeds onduidelijk is wat het 'nieuwe normaal' wordt. Ondanks de coronapandemie en het werken 'met hindernissen' zijn de primaire taken van Rijnland niet in het geding gekomen. Zelfs de investeringsrealisatiegraad ligt na de bijstelling in de eerste burap op een gewaardeerd niveau. Het ziekteverzuim van de medewerkers is zelfs gedaald.
2. *Nieuw beleid concreter maken via meerdere BOB-trajecten*
De communicatie-intensieve BOB-trajecten zijn noodgedwongen uitgesteld. Er was en is een behoefte aan meer visievorming met bijbehorende 'doorvertaling' naar concrete uitvoeringsmaatregelen van circa negen onderwerpen. Dit zorgt voor een reëler meerjarenperspectief en begroting, met zo min mogelijk stelposten. Vanwege de eerste coronagolf is het gros van de VV-bijeenkomsten in het najaar gepland. De strategische risico's die de VV per onderwerp wenst te accepteren (o.a. oeverbeschoeiingen, energieneutraliteit, biodiversiteitsverbetering, digitale transformatie) kunnen hierdoor nog niet voldoende in deze burap en de begroting 2021 worden meegenomen. De volgende gelegenheid is het WBP6 en het MJP 2022-2025.
3. *Onderhoud beter op orde krijgen*
Naast eerdergenoemde externe en strategische risico's heeft Rijnland te maken met onderhoudsmanagementrisico's. In deze burap is sprake van een overschrijding op onderhoud van € 1,5 mln, wat in de grond een intern, grotendeels te voorkomen risico is. Een betere mix tussen correctief en preventief onderhoud is urgent en noodzakelijk, maar vergt nog 'minstens een bestuursperiode', aldus het coalitieakkoord.

Een overzicht van de overige (rest)risico's en toetsingsconclusies staan in de [toetsingsbijlage](#).

Dit overwegende concludeert het college dat deze bijgestelde begroting 2020 niet voldoende robuust is en een onttrekking uit de egaliseringsreserves van € 2,3 ,mln vergt. Dit heeft consequenties voor de lastendrukontwikkeling vanaf 2021.

Lees verder: [toetsingsconclusies en stand van zaken restrisico's 2020](#)

Bijlagen

Wat gaat dit kosten in 2020?

Financieel 2020

Programma Waterveiligheid (x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Totale netto exploitatiekosten	26,3	27,2	28,3	104%
Totale bruto-investeringen	21,8	19,0	20,1	106%

Exploitatieprognose

De exploitatiekosten komen naar verwachting € 1,1 mln hoger uit dan de prognose in de voorjaarsburap. Dit komt men name door verwachte overschrijding op het onderhoudsbudget keringen, € 1,0 mln. Oorzaak is dat uit de voorjaarsinspecties extra werk is gegenereerd dan voorgaande jaren. Daarnaast zijn er € 0,1 mln hogere afschrijvingskosten voor kadeverbeteringen omdat volgens e aangepaste nota vaste activa de richtlijnen voor nagekomen kosten eerder worden afgeschreven.

Investeringsprognose (20,1 mln)

De investeringsprognose ligt € 1,1 mln (6%) hoger dan de voorjaarsburap en € 1,7 mln (8%) lager dan begroot.

- De ramingen van DiRK I tm III is bij de voorjaarsburap flink naar beneden bijgesteld op basis van ervaringen uit het verleden. De huidige raming is € 17,4 mln, dus € 2,4 mln hoger dan de voorjaarsburap. Bij DiRK II is de prognose van een overschrijding op basis van de aanname dat alle geplande 12 km gerealiseerd wordt, maar bij twee van de projecten is dit nog zeer onzeker (Voorweg fase 1 en Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder). Er zijn extra kredieten aangevraagd voor verlenging (in kilometers) van een aantal deelprojecten
 - De raming van het project Toetsing regionale keringen is € 0,9 mln lager. De grondonderzoeken Haarlemmermeer zijn gegund en van start gegaan. De grondonderzoeken voor de rest van het gebied worden komende maanden op de markt gezet waardoor de uitgaven in 2021 komen te liggen. De totale raming komt lager uit door gunstige aanbesteding. Tevens vallen de kosten voor de ingenieursbureaus lager uit dan geraamd.
- Diverse, kleinere mutaties (-/- € 0,4 mln.)

Scores projectclusters

Omschrijving (sub-)project	AVI	Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Risico
Programma Waterveiligheid (P1)							
Verbetering IJsseldijk Gouda	GEEL	GEEL	GROEN	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN
Top 50 kadeverbeteringen (DiRK I)	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Cluster planontwikkeling	GROEN	GROEN	BLAUW	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Kadeverbeteringen (DiRK II)	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Kunstwerken Spaarndam	GEEL	GEEL	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN	ROOD
Cluster DiRK III	GROEN	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN

Toelichting scores projectclusters

- Verbetering IJsseldijk Gouda: capaciteitstekort en vertraging door wijzigingen.
- Kunstwerken Spaarndam heeft een rode score op geld doordat er tov de begroting een afwijking is >15%. Deze is in de voorjaarsburap reeds toegelicht.

Legenda

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
Wij beschermen tegen overstromingen (preventie) Rijnland vervult hier zijn zorgplicht: Rijnland heeft als beheerder de taak om waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten voldoen en voor het noodzakelijke preventieve beheer en onderhoud te zorgen. In het kader van de zorgplicht verhogen en versterken we regelmatig onze keringen, bijvoorbeeld omdat ze door bodemdaling te laag zijn geworden. We zetten daarnaast advisering, inspectie, vergunningverlening, toezicht en handhaving in.			
We beoordelen de primaire keringen in het kader van de landelijke beoordelingsronde zodat we eind 2023 een nieuw veiligheidsbeeld kunnen produceren.			Zie top 10.
We brengen de afgekeurde delen van de primaire kering langs de Hollandse IJssel, bij Gouda, op orde. Dit betreft Mallegatsluis, Keersluis en Havensluis en een aantal omliggende stukjes dijk. De Mallegatsluis en de Keersluis ronden we af in 2023.			Zie top 10.
We zorgen jaarlijks dat ca. 25 kilometer regionale kering op orde komt (in 2012 voldeed 498 km niet aan de normering). We streven ernaar om in 2021-2023 op volle kracht hiermee door te gaan, voor zover dit past in het totale investeringsbeeld.			Zie top 10.
We werken ook aan de nieuwe toetsing van de regionale waterkeringen die in 2023 afgerond moet zijn.			We lopen op schema met de voorbereiding van de toetsing. De kunstwerken zijn in 2019 getoetst, dit jaar toetsen we de bomen, gebouwen en leidingen. Parallel loopt de voorbereiding van het geautomatiseerd toetsen van alle grondlichamen. Het instrumentarium hiervoor is gereed. Dit jaar en volgend jaar bereiden we alle data voor, inclusief het Rijnlandbreed verdichten van de grondonderzoeken.
We beschermen de waterkeringen tegen de graverij van muskusratten. We zetten de samenwerking met andere waterschappen voor het muskusrattenbeheer voort.			In de waterrijke gebieden met hogere populaties muskusratten dalen de vangsten goed door. Dit komt doordat we daar structureel gericht en met veel velduren werken. Dit voorjaar hebben we op 1 locatie een toename in de populatie waargenomen in een gebied wat tot voor kort te boek stond als "rustig". We zetten extra velduren in om dit weer op een aanvaardbaar niveau te brengen.
We houden periodieke inspecties van de keringen (reguliere jaarlijkse voorjaarsinspecties) waarbij we alle keringen binnen het beheergebied inspecteren. Geconstateerde schadepunten worden binnen een jaar hersteld (buitengewoon onderhoud door Rijnland, dagelijks onderhoud door de eigenaar).			Zie top 10. Voor het "dagelijks onderhoud door de eigenaar" schrijven we voor 180 schadebeelden aan, waarbij we onderscheid maken in attenderen en handhaven. Het aanschrijven is dit jaar vertraagd door een nieuwe werkwijze voor het genereren van de brieven. Er is daarnaast meer interne afstemming geweest over de aanschrijvingen dan voorgaande jaren.
Aan de hand van pilots en via het uitwisselen van ervaringen met andere waterschappen worden digitale mogelijkheden uitgeprobeerd om werkprocessen geavanceerder te maken. Bijvoorbeeld het inzetten van satellieten ter ondersteuning van (droogte)inspecties			In samenwerking met Hoogheemraadschap van Delfland, HHSK, RWS en STOWA zijn we de pilot satelliet-gestuurde droogtemonitoring sinds begin dit jaar (2020) gefaseerd opgestart en inmiddels draaien we volledig. Door middel van continu meten in waterkeringen op 10 locaties verdeeld over de waterschappen willen we een beter beeld krijgen van de effecten van droogte op waterkeringen. Door deze kennis te koppelen aan satellietbeelden hopen we (droogte-) inspecties gericht en efficiënter uit te kunnen voeren. We werken samen met een marktpartij aan een pilot voor het inzetten van satelliettechnologie die deformatie van keringen kan detecteren. Hiermee kan bijvoorbeeld nauwkeurig de zetting van alle keringen in kaart worden gebracht.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			Voor toetsing van de waterkeringen zijn en worden diverse digitale tools ontwikkeld om de toetsing (gedeeltelijk) te automatiseren. Voorbeelden hiervan zijn DAM (stabiliteitstoets) en toetsing Niet Waterkerende Objecten (NWO's).
Waar mogelijk bevorderen we het recreatief gebruik en versterken we de natuurwaarden.	✓	✓	We stimuleren we het inzaaien van dijken met een divers (bijvriendelijk) grasmengsel. We adviseren grondeigenaren en terreinbeheerders en dragen ook bij in de kosten. We richten het buitentalud zo natuurvriendelijk mogelijk in. Als voorbeeld wordt op dit moment in een aantal kadeverbeteringen het buitentalud versterkt met rietplaggen die elders in het gebied vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden. Dit als alternatief voor een harde oeverconstructie zoals beschoeiing of steenstort. Verder houden we op wens van eigenaren of gemeenten rekening met aanleg of behoud van fietspaden, wandelpaden en oevervoorzieningen.
We voorkomen activiteiten die een negatieve invloed hebben op de waterkeringen. Dit doen we met voorlichting, planadvisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving	✓	✓	De planadvisering, vergunningverlening, voorlichting en handhaving verlopen regulier, volgens planning.
Wij adviseren over het beperken van de gevolgen van overstromingen (gevolgbeperking)			
We adviseren onze partners en inwoners over keuzes in de ruimtelijke inrichting.	✓	✓	Middels vooroverleggen, watersprekuren e.d. adviseren wij onze partners.
We hebben voor het hele gebied inzicht in de gevolgen van overstromingen door middel van overstromingsbeelden en geven inzicht in geschikte maatregelen voor duurzame ruimtelijke inrichting.	✓	✓	De ROR (Richtlijn OverstromingsRisico's) kaarten met overstromingsbeelden zijn gereed. We zijn gestart om de ROR beheersplannen op te stellen, samen met provincies en ministerie I&W. We hebben onze input geleverd, maar IenW loopt achter op de planning; om ambtelijk het beheerplan in juli vast te stellen en om in december het beheersplan bestuurlijk te laten vaststellen.
We zetten ons actief in om het bewustzijn over het wonen en werken in een overstroombaar gebied te vergroten. We doen dit onder andere met klimaatstresstesten (inclusief risicodialogen) in gemeenten, met overstromingskaarten opgenomen in klimaatatlassen en met een spoor tussen de calamiteitenorganisatie en de veiligheidsregio's waarin we specifiek kijken naar de gevolgen van overstromingen.	✓	✓	Het grootste deel van de gemeenten is gestart of is eind dit jaar gestart met de klimaatstresstesten. Er is variatie in de fase waarin elke gemeente hier is. Dit varieert van nog moeten starten tot afstemming van maatregelen in een strategische samenwerkingsagenda (SSA).
Wij bereiden ons goed voor op calamiteiten			
Calamiteiten kunnen we helaas nooit uitsluiten. Rijnland bereidt zich dan ook goed voor op alle mogelijke waterstaatkundige calamiteiten die zich in het beheergebied kunnen voordoen. Het gaat daarbij niet alleen om overstromingen, maar ook om bijvoorbeeld waterkwaliteitsincidenten zoals illegale lozingen, of incidenten op één van de afvalwaterzuiveringsinstallaties.			
Het borgen van slagvaardig en doelmatig optreden kunnen we niet alleen. In ons gebied hebben we te maken met 4 veiligheidsregio's, 30 gemeenten en 2 provincies die elk een eigen rol hebben. Wij onderhouden met hen dan ook actief contact. De calamiteitenzorg betreft alle programma's en taken van Rijnland. Het goed voorbereiden op calamiteiten speelt dus niet alleen bij het thema Waterveiligheid, maar ook bij andere thema's. Om dubbelingen in tekst te voorkomen staat het onderwerp calamiteitenbestrijding beschreven in deze paragraaf; de kosten zijn opgenomen in programma BOD.			
We zorgen er samen met onze veiligheidspartners voor dat inwoners en bedrijven weten wat ze moeten doen bij een (dreigende) calamiteit.	✓	✓	We zijn doorlopend in contact met onze veiligheidspartners (met name Veiligheidsregio's, andere waterschappen en Rijkswaterstaat, onder andere in SCOR-verband 'samenwerking crises overstromingen Randstad') om af te stemmen en samen te werken aan de

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			crisisorganisatie.
De calamiteitenorganisatie van Rijnland (Slank & Gespierd), die gevuld is met eigen medewerkers, komt bij alarmering in actie. De calamiteitenorganisatie wordt opgeleid, getraind en geoefend in voorbereiding op calamiteiten			Ook ten tijde van de Corona-crisis staat de Calamiteitenorganisatie paraat en loopt het opleidingen-, trainings- en oefenprogramma door. Dit jaar hebben we extra aandacht voor bedrijfscontinuïteit gepland en bij toeval zijn er ook twee opschalingen geweest binnen dat thema: Citrix en Covid-19.

Wat gaat dit kosten in 2020?

Financieel 2020

Programma Voldoende water (x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Totale netto exploitatiekosten	53,6	53,8	54,8	102%
Totale bruto-investeringen	28,6	23,0	25,3	110%

Exploitatieprognose

Het verschil tussen de voorjaarsburap en de prognose is € 1,0 mln nadelig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn € 0,6 mln hogere kosten voor het versneld vervangen van onderdelen op boezemgemaal Katwijk in reactie op de uitval van een pomp bij gemaal IJmuiden en reparatie van de roldeur van de grote sluis in Spaarndam. Verder zijn er hogere afschrijvingslasten van € 0,4 mln door snellere oplevering van delen van de watergebiedsplannen en lagere geactiveerde lasten van € 0,3 mln door minder activeren van uren. Hiertegenover staan lagere uitgaven voor baggeren van € 0,5 mln.

Bij de voorjaarsburap was de prognose dat de uitgaven voor baggeren € 1,4 mln lager zou zijn. De uitvoering verloopt beter dan verwacht in de voorjaarsburap, waardoor de geplande uitgaven zijn bijgesteld naar € 0,5 mln lager.

Het overige verschil van € 0,2 mln betreft meerdere kleinere afwijkingen zoals hogere kosten van meetsensoren voor energie door o.a. een nieuwe aanbesteding en de implementatie van het cameratoezicht op boezemgemalen. Deze is vertraagd waardoor een deel van de kosten t.l.v. 2020 komen en niet volledig in 2019. Verder zijn er meer opbrengsten door hogere opgelegde dwangsommen en hogere boete bestuursdwang.

Investeringsprognose (€ 25,3 mln)

De investeringsprognose is € 2,3 mln hoger (10%) dan de voorjaarsburap en is € 3,3 mln lager dan de begroting (12%).

- Poldergemalen cluster 2 (+/+ € 1,8 mln t.o.v. de voorjaarsburap). De geraamde uitgaven zijn t.o.v. de voorjaarsburap naar boven bijgesteld doordat uitvoering in 2020 alsnog wordt gehaald.
- Watergebiedsplannen (+/+ € 0,6 mln t.o.v. de voorjaarsburap), De planning is bijgesteld, waardoor de uitgaven bij beide clusters zijn bijgesteld naar €5,0 mln. Door het samenvoegen van watergebiedsplannen is er beter inzicht in de te verwachten kosten. De meeste resultaatafspraken lopen conform planning, enkele zijn vertraagd als gevolg van capaciteitstekort, dit wordt later dit jaar weer ingevuld.
- Oeververdediging (+/+ €0,2 mln t.o.v. de voorjaarsburap), het betreft hier een versnellingsmaatregel die niet in de begroting was opgenomen.
- Overige kleine mutaties (-/- € 0,3 mln.)

Scores projectclusters

Omschrijving (sub-)project	AVI	Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Risico
Programma voldoende water (P2)							
Stedelijke waterplannen	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Piekberging Driemanspolder	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Piekberging Haarlemmermeer Realisatie	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GEEL
Sluisjes Halfweg renoveren - aanpassen doorstroming	GROEN	GEEL	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Poldergemalen cluster 2	GEEL	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Baggeren in voorbereiding	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Overnemen en afstoten assets	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Parallel Boulevard Noordwijk	ROOD	ROOD	ROOD	GEEL	GEEL	GEEL	GEEL
Kock van Leeuwensluis renovatie	GROEN	GROEN	BLAUW	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Poldergemalen Cluster 3	GEEL	GEEL	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN
Aanschaf Mobiele Bemaling 2019, 2020 en 2021	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Watergebiedsplannen I	GEEL	GEEL	BLAUW	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN
Watergebiedsplannen II	GEEL	GEEL	BLAUW	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN
Vervangen Oeververdedigingen							

Toelichting (rode) scores projectclusters

- Piekberging Haarlemmermeer; Bijstelling van de raming is in de voorjaarsnota gemeld.
- Sluisjes Halfweg; Enige vertraging in het afgeven van de omgevingsvergunning en daardoor ook in de uitgaven. Verder loopt het goed, er is overeenstemming over de ontwerpvariant.
- Overnemen en afstoten assets: Overeenkomst sluisoverdracht Amsterdamse Bos nog niet rond (reeds gemeld in voorjaarsburap).
- Parallel Boulevard Noordwijk; Is vertraagd als gevolg van bestuurlijke keuzes door de gemeente.
- Poldergemalen cluster 3; Diverse scopewijzigingen/aanpassingen hebben gezorgd voor het naar boven bijstellen van de meerjarenraming. I.v.m. scopewijziging van visveilig naar tweezijdige vispasseerbaarheid zullen er geen zes, maar vijf gemalen dit jaar worden aanbesteed.
- Watergebiedsplannen: zie toelichting bij investeringsprognose.

Legenda

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We zorgen voor voldoende water (peilbeheer) Rijnland faciliteert de functies in het gebied door het instellen en voeren van een goed oppervlaktewaterpeil. Dit doen we in goed overleg met belanghebbenden en met andere waterbeheerders. We zoeken hierbij naar een optimum van alle belangen, duurzaamheid en kosten en baten. Waar het faciliteren van de huidige functies niet doelmatig kan, overleggen we met de ruimtelijke ordenaars en belanghebbenden over het aanpassen van de functies.			
We gaan door met het actualiseren van peilbesluiten, zodat in 2020 90% van het oppervlakte van Rijnland een passend peilbesluit heeft. Dit bereiken we via de watergebiedsplannen. Bij de prioritering houden we nadrukkelijk rekening met externe ontwikkelingen. Een bijzonder project is de voorbereiding van het peilbesluit voor de binnenstad van Gouda, mede ook door de bodemdaling.	✓	✓	Zie top 10 voor peilbesluiten. Daarnaast: Bij de actualisatie van de Nota peilbeheer heeft het college criteria vastgesteld die moeten worden gehanteerd bij de actualisatie (signalen uit gebied, eigen waarnemingen, synergiekansen en doelmatigheid). Voor Gouda: zie top 10
We voeren in 90% van de gevallen het dagelijks peilbeheer uit volgens het vastgestelde peil. Dit klinkt vanzelfsprekend, maar vergt dag (en nacht) een uitgekiend peilbeheer, vaak op een centimeter nauwkeurig.	✓	✓	Door de maandelijkse controle van het peilniveau in het oppervlaktewater kunnen de peilbeheerders deze cijfers valideren met de afgesproken peilbesluiten. De afgelopen maanden laten zich kenmerken door droogte en (plaatselijk) extreem nat weer. Hier is in voldoende mate op geanticipeerd waardoor we het peilniveau conform de norm konden beheren. Dit jaar actualiseren we ook de nota Peilbeheer waarin het kader voor ons peilbeheer wordt vastgelegd. Verder hebben we de Nota bemalingsbeleid geactualiseerd en die wordt ter vaststelling voorgelegd aan de VV. De toename van intensieve neerslag en de ervaring met het bestaande beleid zijn aanleiding voor actualisatie. Daarbij is het beleid in hoofdlijn gehandhaafd maar is vanuit doelmatigheid meer ruimte gecreëerd voor maatwerk en criteria opgesteld voor inzet van tijdelijke pompinstallaties.
We reguleren (via meldingen en vergunningen) waar mogelijk peilafwijkingen en handhaven deze, op basis van het in 2019 geactualiseerde beleid peilafwijkingen. Borging in de keur is voorzien voor 2019/2020	✓	✓	De keur is aangepast, vergunningen worden verleend. Handhaving wordt aangehaakt wanneer dit nodig is.
We overleggen met andere waterbeheerders hoe we elkaar kunnen helpen in geval van wateroverlast of watertekort ('slim watermanagement'). We implementeren dit in het dagelijks waterbeheer leidend tot onder meer redeneerlijnen voor zowel wateroverlast als watertekort. Daarnaast voeren we samen onderzoek uit naar de toekomstbestendigheid van de (met elkaar samenhangende) watersystemen rondom het Noordzeekanaal-Amsterdam Rijnkanaal, inclusief de gezamenlijke maatregelen die op korte en (middel) lange termijn noodzakelijk zijn.	✓	✓	In 2020 zijn de redeneerlijnen geactualiseerd waarbij de lessen van de droogte 2018 zijn meegenomen en afstemming is gezocht met aangrenzende regio's. De informatie is door ontwikkeld en naast meetgegevens zijn ook balansen en beheerverwachtingen opgenomen. In het kader van de faalkansanalyse worden aanvullende sommen gedraaid waarbij nieuwe inzichten worden meegenomen zoals over de sluis in IJmuiden en de relatie met ruimtelijke ontwikkelingen. Dit wordt ook meegenomen in het programma Toekomstbestendig dat verbinding legt met sporen als de vervangingsopgave van gemaal IJmuiden. Een actuele ontwikkeling is de uitval van gemaal IJmuiden. RWS en de waterschappen treffen maatregelen om voorbereid te zijn op wateroverlast in het najaar.
We onderzoeken werkenderwijs aan de hand van enkele pilots in hoeverre de nieuwste digitale ontwikkelingen gaan helpen om werkprocessen, zoals de jaarlijkse schouw, effectiever in te richten. Bij de grotendeels geautomatiseerde aansturing van de boezem- en poldergemalen wordt het systeem regelmatig 'slimmer gemaakt'.	✓	✓	De pilot schouwen met behulp van satellietbeelden, welke we zijn gestart in 2019, gaan we in 2020 voortzetten. We zijn in gesprek met een marktpartij om verdere mogelijkheden te verkennen. Eind 2019 heeft de pilot slim-bemalen plaatsgevonden. Waarbij we de besturing van gemalen hebben gekoppeld aan het aanbod duurzame-energie van de leverancier. Inmiddels zijn de

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			resultaten uitgewerkt. In de volgende periode wordt een voorstel gemaakt om het slimme-energieverbruik op te nemen in de modellen van BOSBO.
We houden het watersysteem in stand Het afgesproken peil realiseren we met behulp van kunstwerken (inlaten, gemalen, stuwen) en watergangen. Rijnland onderhoudt zijn kunstwerken en watergangen adequaat. Hiervoor hanteren we twee uitgangspunten: ✓ we maken continu een afweging tussen functies, risico's en levensduurkosten (leidende principes van assetmanagement) ✓ we doen dit duurzaam: in materialen, energieverbruik en invloed op de omgeving, ecologie en biodiversiteit			
I. We onderhouden onze kunstwerken adequaat			
We leveren in 2020 circa 14 gerenoveerde poldergemalen op en we besteden 11 gemalen aan.	✓	✓	Zie de top 10
We verminderen de werkvoorraad correctief onderhoud met 50% ten opzichte van 2019. De norm wordt dan 150 openstaande taken voor de assets van Voldoende Water. We voeren drie complexe onderhoudsprojecten uit voor kunstwerken.	i	✓	Zie de top 10. De Grote sluis Spaarndam en de Zienesluis worden opgeleverd en de werkzaamheden aan de Slikkendamersluis zijn gestart.
In 2020 voeren we de laatste Arbo-maatregelen uit op het gebied van veilig werken, zodat alle assets veilig zijn voor onze medewerkers.	i	i	In 2020 hebben we alle inspecties uitgevoerd. Op volgorde van prioriteit voeren we de maatregelen uit. Dit houdt in dat werkzaamheden niet altijd in 2020 gereed zullen zijn.
We maken werk van de omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud. Dit vergt circa tien jaar. In het coalitieakkoord is hiervoor budget gereserveerd. Het grootste deel hiervan gebruiken we om in die periode achterstanden weg te werken voor assets die we nog niet risicogestuurd onderhouden. Van de € 4,0 mln per jaar extra gaat circa € 1,0 mln. jaarlijks naar het correctief onderhoud van gemalen en sluizen.	✓	✓	De werkzaamheden zijn in uitvoering. Het geplande extra budget voor correctief onderhoud blijkt inderdaad nodig te zijn. Een bijzondere extra investering voor onderhoud is het versneld vervangen van de frequentie omvormers in boezemgemaal Katwijk, een actie die is ingezet na de uitval van gemaal IJmuiden.
We brengen de vervangingsopgave in beeld voor onze gemalen, sluizen en andere kunstwerken. Dit doen we op basis van een risicoafweging via onder meer een bedrijfswaardenmatrix.	✓	✓	Voor het MJP 2021-2024 brengen we dit najaar de vervangingsopgave voor de komende vier jaar in beeld. De bedrijfswaarden worden dit jaar bestuurlijk vastgesteld.
We stellen onderhoudsconcepten op voor o.a. de sluizen en gemalen en scherpen op dit punt de Lange Termijn Asset Planning aan. Onderdeel van de onderhoudsconcepten is ook het planmatig en met voldoende diepgang uitvoeren van inspecties aan o.a. de sluizen. We starten met de inrichting van een tool voor standaardisatie. We ontsluiten beschikbare assetdata en richten hiervoor een proces in. We voeren een benchmark uit met andere waterschappen. De pilots met data gedreven conditiebepaling van de assets breiden we uit, zodat we slimmer onderhoud aan de assets kunnen doen.	✓	✓	1. De onderhoudsconcepten voor sluizen en gemalen hebben we eind dit jaar voor circa 50% gereed. 2. De tool voor standaardisatie is onderdeel van de System Engineering omgeving en wordt nu door de waterschappen gezamenlijk aangeschaft. 3. We vullende de assetdata steeds verder aan en optimaliseren het proces voor aanleveren en uitlenen van documentatie. Dit om de actualiteit van data te kunnen blijven waarborgen. 4. Het uitvoeren van de benchmark staat on-hold in verband met COVID-19. Na de zomer gaan we hier mee verder. 5. We ontwikkelen de 'Asset health indicator' (AHI). Hiermee krijgen we op basis van data inzicht in de conditie van de assets.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We stellen een Rijnlandbrede visie op voor de procesautomatisering en nemen hierin de ontwikkelingen op het gebied van digitale transformatie mee. Voor watersystemen richten we ons daarbij specifiek op de vervanging van de procesautomatisering van de gemalen. Vervolgens bepalen we in 2020 de keuze van netwerk, infrastructuur, hardware en leverancier. In 2020 volgt een investeringsvoorstel met planning om tot de realisatie van vervanging hard-, en software te komen.			We hebben de visie voor procesautomatisering opgesteld en dit dient alleen nog vastgesteld te worden. Verder zijn we bezig met de nadere uitwerking van de visie en urgente vervangingen pakken we op.
We ontwikkelen een visie en uitgangspunten voor oeververdedigingen. Nadat deze visie bestuurlijk is vastgesteld, worden de benodigde uitgaven en capaciteit hiervoor geprogrammeerd in de tweede helft van de bestuursperiode.			Zie top 10
Ook zullen we overschade aan 'zachte oevers' bezien in relatie tot schade aan kades en perceeloevers, en mede in relatie tot vaarverkeer.			Zie top 10
We stellen in 2020 de legger kunstwerken voor de eerste keer vast, inclusief het hierbij behorende gebiedsproces. Het beleid rondom oeververdedigingen verwerken we in een latere versie.			De ontwerplegger is inmiddels gereed en de inspraak is in juli afgelopen. Naar verwachting wordt de legger in de VV van september vastgesteld.
II. We houden en brengen de watergangen op de afgesproken diepte: baggerwerken			
<u>1. We baggeren in primair water</u> In 2020 baggeren we in 200 km aan watergangen en leveren 100 km op.			Zie top 10.
<u>2. We baggeren in overig water</u> Rijnland neemt het initiatief om ervoor te zorgen dat de overige oppervlaktewateren die in onderhoud zijn van derden binnen 15 jaar op diepte worden gebracht, inclusief de gewenste verdiepingsslag ten behoeve van de waterkwaliteit. Vanaf 2021 maken we hier exploitatiegelden voor vrij. In 2020 starten we met een representatieve praktijkproef om te kijken welke aanpak het beste werkt.			Zie top 10.
III. We werken proactief samen, met name in de ruimtelijke ontwikkeling en bodemdaling			
We dragen bij aan het remmen van de bodemdaling. We pakken het bodemdalingsdossier proactief op, zoals in de binnenstad van Gouda en nemen daarnaast het initiatief voor een samenwerkingspilot in landelijk gebied. Rijnland reserveert hiervoor € 0,3 mln. Ook werken we met Gouda aan een Kaderplan Bodemdaling Binnenstad met als doel de overlast door bodemdaling op de langere termijn te beperken. In 2020 wordt dit plan vastgesteld, naar verwachting in september. Daarna starten we met de nadere uitwerking en voorbereiding van de maatregelen.			We dragen proactief bij aan de samenwerkingssporen vanuit het klimaatakkoord (regiodeal, vitaal platteland, regionale veenweide visie). Met gebied en de gemeenten Kaag & Braassem en Alphen werken we aan voorstellen voor pilots om CO2 emissie te remmen met inzet van impuls gelden. Dit is in lijn met het coalitie akkoord en draagt bij aan de VV besluitvorming over pilots in het najaar. De aangepaste nota peilbeheer met aanscherping voor bodemdaling komt eind dit jaar in de VV. In januari 2020 zijn het ontwerp van 'Gouda Stevige Stad, Kaderplan Bodemdaling Binnenstad' (KBB) en het ontwerp-peilbesluit Stadsboezem Gouda vastgesteld. In totaal zijn hierop 32 zienswijzen ontvangen. Het KBB en het peilbesluit worden samen met de Nota van

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
			Beantwoording in november ter vaststelling aangeboden aan de VV. Het KBB wordt ook ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad van Gouda (in oktober). Parallel aan dit bestuurlijke traject zijn we gestart met de nadere uitwerking van de maatregelen. Ervaringen uit dit project worden gedeeld via de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart en via de op initiatief van Gouda en Rijnland opgerichte 'Coalitie Stevige Steden' binnen het Platform Slappe Bodem.
Vanzelfsprekend blijven we derden adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen, verlenen vergunningen en handhaven. We anticiperen op de nieuwe Omgevingswet en benutten omgevingsvisies en ook ontwikkelingen als verstedelijking of landbouwtransitie om onze opgaven aan andere maatschappelijke opgaven te koppelen.	✓	✓	Deze reguliere werkzaamheden lopen. De Omgevingswet is een jaar uitgesteld, maar de mindset voeren we al zoveel mogelijk door. In het kader van het BOB-traject klimaatadaptatie ontwikkelen we ruimtelijke beelden waar we de wateropgave koppelen aan maatschappelijke opgaven.
We beperken de gevolgen van wateroverlast			
I. Onze opdracht uit de Waterwet en de provinciale verordening			
Een van de belangrijkste tactische doelen is dat Rijnland de gevolgen van wateroverlast, nu en in de toekomst, zoveel mogelijk wil beperken.			
De uitvoering van Vriesekoopschepolder wordt afgerond.	✓	✓	We verwachten de polder dit jaar op te leveren. Het enige risico is dat we alsnog een gedoogbeschikking moeten inzetten en dat de rechtbank beperkt beschikbaar is (vanwege achterstanden door coronamaatregelen).
In Gouda gaan we verder met de integrale aanpak van wateroverlast en bodemdaling, onder andere door vaststelling van het Kaderplan.	✓	✓	De ontwikkelingen rondom het peilbesluit voor de binnenstad van Gouda wordt nader toegelicht bij het eerste punt onder III.
In de Veender- en Lijkerpolder buiten de bedijking starten we een integrale aanpak met o.a. gemeente en projectontwikkelaars voor een duurzaam waterbeheer in de nieuwe woningbouwlocaties	✓	✓	We hebben het project opgestart. De start voor de samenwerking met gemeente en projectontwikkelaar vindt plaats in september 2020, als gevolg van Corona.
Voor circa vijftien polders wordt de planfase voor Benoorden en Bezuiden de Wijde Aa afgerond. We gaan door met de uitvoering in Boskoop.	✓	✓	We lopen op schema. In Boskoop wordt de duiker Rijnveld Oost in 2020 uitgevoerd en treffen maatregelen bij een aantal urgente peilvakscheidingen. De verdere planvorming van peilvakscheidingen is vertraagd door capaciteitsgebrek, dit wordt later dit jaar ingevuld.
Eind 2020 is de waterberging De Nieuwe Driemanspolder gereed (capaciteit 2 mln m3, omvang 300 ha).	✓	✓	De N3MP leveren we in 2020 op.
We starten met de aanleg van de piekberging in de Haarlemmermeer (1 mln m3, 65 ha) die we in 2023 zullen opleveren.	✓	✓	De Piekberging is eind juni definitief gegund aan een aannemer. De uitvoeringsfase wordt opgestart met het opstellen van het ontwerp door de aannemer. Naar verwachting starten we medio 2021 met de werkzaamheden "buiten".
II. Onze opdracht uit het Deltaplan			
De meest recente klimaatscenario's van het KNMI en de studies van het IPCC, het klimaatpanel van de Verenigde Naties laten zien dat de klimaatontwikkelingen sneller gaan dan gedacht. De overheden hebben dit vertaald in een Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie dat naast wateroverlast ook over droogte, hitte en overstroming gaat. Rijnland pakt uiteraard dit plan proactief op en maakt extra werk van de regionale samenwerking in werkregio's en coalities rond de verstedelijkingsopgave.			
We stellen in 2020 een integrale visie op klimaatadaptatie op via de BOB-systematiek.	i	i	In januari hebben we een beeldvormende VV gehouden. Door de Corona beperkingen is het locatiebezoek vervallen en we werken nu toe naar een opiniërende bijeenkomst in september. Tijdens de bijeenkomst zoeken we de integratie met de andere BOB trajecten en maatschappelijke opgaven.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We ondersteunen en werken samen met gemeenten aan stresstesten en risicodialogen, die de kwetsbaarheid voor de klimaatopgave in beeld brengen.	✓	✓	Het grootste deel van de gemeenten is gestart of is eind dit jaar gestart met de klimaatstresstesten. Er is variatie in de fase waarin elke gemeente hier is. Dit varieert van nog moeten starten tot afstemming van maatregelen in een strategische samenwerkingsagenda (SSA). We werken samen met gemeenten in werkregio verband aan voorstellen voor de impulsregel klimaatadaptatie. Daarbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij de lopende samenwerking zoals SSA's en regiotafels.
III. Energieneutraliteit			
Dit programma draagt ook in 2020 bij aan energieneutraliteit door, naast energiebesparing bij renovaties, de aansturing van gemalen slim energiezuinig te maken. Daarnaast willen we de warmte uit het watersysteem op een innovatieve en ondernemende wijze ontsluiten ten behoeve van de energietransitie (TEO). We faciliteren haalbaarheidsonderzoeken en participeren onder andere actief in het project Katwijk Hoornes.	✓	✓	Energiebesparing is een integraal onderdeel van het energieprogramma. De pilot energieuze aansturing van gemalen loopt, daarnaast is een energiebespaarplan opgesteld met extra acties die in de loop van 2020 verder worden uitgewerkt. Rijnland participeert in het project Katwijk Hoornes om warmtewinning uit het oppervlaktewater (TEO) mogelijk te maken. Daarnaast werken we samen met initiatieven in o.a. Alphen a/d Rijn (Planetenbuurt) en Oegstgeest (Poelgeest). In november 2020 wordt naar verwachting een startnotitie aquathermie aan de VV voorgesteld om kaders en randvoorwaarden mee te geven voor vervolg aquathermie.
We zorgen voor voldoende zoet water			
De huidige capaciteit van de Klimaatbestendige Water Aanvoer (KWA+) voldoet in de toekomst niet meer. De uitdagingen zijn onder meer de klimaatverandering aanpakken, de bodemdaling remmen en hittestress beperken.			
Samen met Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden realiseert Rijnland het KWA+-project, dat zorgt voor een uitbreiding van 7 m3/s naar ten minste 15 m3/s (t/m eind 2023). Verschillende trajecten bevinden zich in 2020 in de uitvoeringsfase. De realisatie van het traject Leidsche Rijn-Oude Rijn wordt naar verwachting in 2020 afgerond.	✓	✓	Het gezamenlijke project is bezig met de realisatie hiervan en we verwachten dit in de zomer van 2020 af te ronden. Loopt ook verder volgens planning.
Rijnland onderzoekt in 2020 samen met de buurwaterschappen en Rijkswaterstaat welke verdere optimalisaties in de aanvoerroutes (KWA, doorvoer Krimpenerwaard) mogelijk zijn.	✓	✓	Dit onderzoek hebben we afgerond en leidt tot de programmering van Zoetwater West-Nederland in november van dit jaar. Vanuit de zoetwaterregio West-Nederland is een regionale strategie opgesteld voor het Deltaplan 2022/27. De strategie omvat robuust maken van aanvoerroutes, alternatieve bronnen ontsluiten zoals brakke kwel en vergroten weerbaarheid van de functies. Voor Rijnland zijn vooral de aanvoerroutes door de Krimpenerwaard en Kromme Rijn relevant waar naast een Deltafonds bijdrage ook eigen investering nodig is.
Een ander aandachtspunt is de zoutindringing via de Grote Sluis van Spaarndam. We sturen actief op het voorkomen van extra zoutaanvoer door de komst van de nieuwe Zeesluis. Andere mogelijke verbetermaatregelen zijn slimmere doorspoelroutes, zoetwateropslag in de bodem, afvangen van brakke kwel, aanpassing teeltwijzen en meer adaptief inzetten van de aanvoerroutes.	✓	✓	Voor de grote Sluis Spaarndam is inmiddels een operationeel protocol vastgelegd in het CBP en afgestemd met de sector. Met initiatiefnemer RWS en de buurwaterschappen stemmen we af over de mitigerende maatregelen bij de nieuwe zeesluis. Met DUNE, OASEN en PWN verkennen we het benutten van brakke kwel als alternatieve drinkwaterbron.

Wat gaat dit kosten in 2020?

Financieel 2020

Programma Schoon en gezond water (x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Totale netto exploitatiekosten	10,4	10,5	10,7	102%
Totale bruto-investeringen	7,4	6,0	5,5	92%

Exploitatieprognose

De totale verwachte kosten liggen € 0,2 mln hoger doordat binnen het KRW budget een overschrijding van € 0,2 mln wordt verwacht. Oorzaak hiervan is dat veel gepland is naar aanleiding van de onderschrijding van vorig jaar. Deze projecten stonden vorig jaar gepland maar worden nu in 2020 uitgevoerd.

Investeringsprognose

De investeringsprognose is € 0,5 mln lager (8%) dan de voorjaarsburap en €1,9 mln lager dan de begroting (26%).

- Voor KRW Zoetermeer is de raming met € 0,2 mln naar beneden bijgesteld t.o.v. de voorjaarsburap. Er is een vrijwel nieuw projectteam gestart en na enige vertraging door de Coronacrisis heeft de projectdoorstart met de gemeente Zoetermeer plaats kunnen vinden. In 2020 zal alleen voorbereiding plaatsvinden, geen uitvoering.
- Cluster Landbouw is in de voorjaarsburap al met € 0,4 mln naar beneden bijgesteld. De landbouwprojecten zijn vaak van meerdere subsidiebronnen afhankelijk en ervaren daar vaak vertraging. Daarnaast is er minder uitnutting doordat het op basis van vrijwillige deelname is.
- De investeringsprognose voor de vispassage Spaarndam is € 0,2 mln hoger dan begroot. Dit komt doordat de uitvoering in 2019 vertraagd was en voor een groter deel heeft plaatsgevonden in 2020.
- Zwemwater en blauwalgen 2018 is € 0,2 mln hoger dan in de voorjaarsnota. Dit betreft werkzaamheden vanuit een in maart 2020 verstrekt voorbereidingskrediet. Deze werkzaamheden lopen voorspoedig.
- Beluchting nieuwe meer is € 0,2 mln hoger geraamd dan de voorjaarsburap. De overeenkomsten zijn ondertekend en de uitvoering zal op korte termijn starten. Dit is eerder dan gepland waardoor de kosten die geraamd waren voor 2019 en 2021 nu meer in 2020 zullen vallen.
- Overige kleine mutaties +/- € 0,1 mln.

Scores projectclusters

Omschrijving (sub-)project	AVI	Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Risico
Programma schoon en gezond water (P3)							
KRW Maatregelen Zoetermeer	ROOD	ROOD	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
KRW fase 2	ROOD	ROOD	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Landbouw	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Vispassage BG Spaarndam	GROEN	GROEN	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN
Zwemwater en blauwalgenbestrijding 2018	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Cluster planontwikkeling (Synergie)	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Vervangen beluchttingsinstallatie Nieuwe Meer	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN

Toelichting scores projectclusters

- KRW fase 2; Het team kon later aan de slag met slibvang. Langeraar door later kredietbesluit. Westeinder/Bovenlanden licht vertraagd. Is gerapporteerd in voorjaarsburap.

Legenda

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
Wij stimuleren vermindering van de watervervuiling			
De VV heeft in maart 2018 besloten over de aanpak van de waterkwaliteit (Kijk op Waterkwaliteit). Naast volop inzet in de KRW-wateren, is besloten tot meer aandacht voor alle polderwateren. Daarom krijgt waterkwaliteit ook alle aandacht in watergebiedsplannen. Om de waterkwaliteit in de polders te verbeteren, is samenwerking nodig. We spannen ons daarom in voor toenemende samenwerking met de agrarische sectoren en met natuurorganisaties en recreatiebeheerders. Ons vertrekpunt is, onder meer, het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW). Afgelopen jaar is vastgesteld dat het DAW een impuls kan gebruiken. Daarom is Rijnland hard bezig met de sectoren te verkennen hoe we tot meer effectieve maatregelen en concrete afspraken kunnen komen. Dit zal uitmonden in een actualisatie van de aanpak van landbouwemissies, waarover het college de VV in de eerste helft van 2020 zal informeren.	✓	✓	We hebben het deelprogramma Landbouw geactualiseerd en vastgesteld. De samenwerking met de DAW-impuls is geïntensiveerd.
Wij beheren en onderhouden ons watersysteem ecologisch			
Een goede inrichting, een goed beheer en goed onderhoud van wateren vormt een essentiële voorwaarde voor het verbeteren van de waterkwaliteit en ecologie. We blijven daarom inzetten op diversiteit bij het maaien en schonen van de watergangen, en zullen particulieren en bedrijven stimuleren om dat ook te doen. Voor 'Schone sloten' (kleine wateren en overige wateren) wordt gezocht naar een praktische aanpak.			
We onderzoeken de huidige stand van de biodiversiteit in en rond de wateren en Rijnlands assets.	✓	✓	Naturalis onderzoekt de stand van de waterplanten en de insectenstand op 2 zuiveringsterreinen. In september presenteren we de resultaten.
De subsidieregeling 'Natuurvriendelijke oevers' was in 2019 overtekend en er wordt gerekend op volledige uitnutting van het jaarlijkse subsidiebudget in 2020.	✓	✓	Er staat nu voor ongeveer € 375.000 aan aanvragen voor NVO-subsidies. De kans op overschrijding is klein. Niet iedereen zal dit jaar zijn subsidie aanvraag gaan declareren. Tot nu toe is dat 40% van het bedrag van alle aanvragen die dit jaar zijn gedaan.
Bij het renoveren van poldergemalen blijven we werken aan visveiligheid en vismigratie. In 2018 waren 102 poldergemalen visveilig. Met de verwachte 10-15 poldergemaalrenovaties per jaar loopt dat getal in 2020 op naar ruim 110. In 2023 zouden bijna 150 gemalen visveilig moeten zijn. Met afronding van de vispassage bij boezemgemaal Spaarndam zal in de loop van 2020 bij alle boezemgemalen een vismigratievoorziening gerealiseerd zijn.	✓	✓	Bij het boezemgemaal Spaarndam is in juli 2020 een vismigratievoorziening gerealiseerd en daarmee zijn alle boezemgemalen hiervan voorzien. Dit jaar hebben we tot nu toe één poldergemaal visveilig gemaakt en er worden er dit jaar nog acht visveilig opgeleverd. Dit jaar realiseren we geen vismigratievoorzieningen bij poldergemalen, maar er wordt wel één locatie voorbereid.
We hebben samen met de andere waterschappen en Stowa studies opgezet naar de invloed van exoten op het watersysteem, waaronder de rivierkreeft, waarvan de eerste resultaten begin 2020 bekend worden.	✓	✓	Het onderzoek is uitgevoerd en de resultaten zijn bekend. Uit het onderzoek blijkt dat het voorkomen van rivierkreeften nauwelijks is gerelateerd aan omgevings- en milieufactoren en dat de kreeft zich moeilijk laat bestrijden. Aanknopingspunt is dat het stimuleren van brede rietoevers de aanwezigheid van rivierkreeften kan verminderen. We stellen met Stowa en UvW een onderzoeksplan op voor onderzoek naar schade, effectieve beheersmaatregelen en de benodigde aanpassing van wet- en regelgeving. Naar verwachting is het onderzoeksplan in de tweede helft van 2020 gereed.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
Wij realiseren schone grote wateren (KRW) De Europese Unie heeft in 2000 de Kaderrichtlijn Water (KRW) vastgesteld met als doel de kwaliteit van het water en het leven in en op het water, te beschermen en verbeteren. In Nederland hebben de overheden hierover afspraken gemaakt in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, 2003). De aanpak richt zich in drie periodes van elk 6 jaar vooral op de grotere meren, vaarten en waterrijke polders, de zogenoemde waterlichamen. Uiterlijk in 2027 moeten deze waterlichamen in "goede toestand" verkeren. Binnen Rijnland gaat het om 40 waterlichamen. In de KRW2-periode (2016-2021) nemen we er daarvan 8 onderhanden. (In de KRW1-periode zijn 7 waterlichamen aangepakt, door natuurbeheerders of door Rijnland.)			
We bereiden maatregelen voor en voeren deze uit in de voor KRW2 geprioriteerde waterlichamen: Langerse plassen, regio Aalsmeer-Amstelveen, regio Zoetermeer, De Wilck (gereed 2023).			De maatregelen voor de Nieuwe meer (NVO overlanden) en de Amstelveense poel (defosfateringsinstallatie) hebben we afgerond. Voor de Bovenlanden en Westeinder zitten we in de voorbereiding en uitvoering. De laatste maatregelen zijn naar verwachting in 2026 klaar. Bij de Langerse plassen hebben we fase 1 afgerond. De slibvang zit in de aanbesteding en wordt in 2023 afgerond. Bij de De Wilck zitten we voor alle maatregelen in de voorbereiding. De maatregelen worden in 2023 afgerond. Het project in de regio Zoetermeer loopt uit en de uitvoering zal tot na 2023 duren.
We werken aan de beleidsvaststelling en programmering KRW3 (gereed eind 2020).			De beleidsvaststelling en programmering KRW3 verloopt conform planning.
We zoeken actief naar meekoppelkansen in en rond de KRW-waterlichamen (KRW-synergie).			We pakken verschillende kansen. Een krediet voor 2020 en 2021 is toegekend om flexibel in te spelen op kansen om de waterkwaliteit te verbeteren.
We maken zwemwaterlocaties schoon en veilig De Europese Unie heeft in 2006 de Europese Zwemwaterrichtlijn vastgesteld om de gezondheid van zwemmers te beschermen via schoner zwemwater. De zwemwaterrichtlijn geeft normen voor de bacteriologische kwaliteit van het water. Alle zwemwaterlocaties moeten minimaal voldoen aan de categorie "aanvaardbaar". Binnen Rijnland liggen 42 officiële zwemwaterlocaties. Deze moeten ook in 2020 en in de jaren daarna alle 42 voldoen aan de categorie 'aanvaardbaar'.			
We meten de kwaliteit en rapporteren hierover aan de provincies.			Het meetprogramma zwemwateren loopt en hierover rapporteren we aan de provincies.
Samen met belanghebbenden werken we aan het verbeteren van locaties die blijken niet meer te voldoen.			Er zijn twee locaties die lager scoren dan "aanvaardbaar". Bij de zwemwaterlocatie locatie Cronesteijn (Leiden) hebben we ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit een inlaat voor de start van het vaarwegseizoen verplaatst. In het najaar 2020 automatiseren we de inlaat. Bij Meijepark (Nieuwkoop) zijn door de gemeente aanpassingen gedaan ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit. Ook de voorbereiding van het revitaliseren van het helofytenfilter in de Veerplas en de Westbroekplas zijn we i.s.m. het recreatieschap gestart. Voor de Veerplas hebben we een subsidie verkregen van de provincie Noord-Holland.
We onderzoeken wat er nodig is om locaties van "aanvaardbaar" naar "goed" of "uitstekend" te krijgen. Ook weer samen met andere belanghebbenden.			Vier zwemwaterlocaties scoren "aanvaardbaar". Voor deze locaties ondersteunen we de recreatieschappen en gemeenten bij het nemen van maatregelen in hun beheer. De uitvoering van deze maatregelen zal (deels) plaatsvinden in 2021. Het effect van de uitvoering van deze maatregelen op de waterkwaliteit zal dit jaar nog niet zichtbaar zijn.
We trekken conclusies uit drie jaar pilots blauwalgbestrijding. Ruim 20 van de zwemwaterlocaties zijn gevoelig voor blauwalgbloei in warme perioden, vanwege de hoge voedselrijkdom van de zwemwateren. Een plan voor			De veldproeven van de pilot met waterstofperoxide hebben we in 2019 afgerond. Dit onderzoek wordt getrokken door de Universiteit van Amsterdam (UvA) i.s.m. Arcadis. De resultaten zouden dit voorjaar worden teruggekoppeld aan de deelnemende waterbeheerders (o.a. symposium). De rapportage heeft vertraging opgelopen bij de UvA. Rapportage en symposium

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
vervolgaanpak wordt in de eerste helft van 2020 gepresenteerd.			wordt dit najaar verwacht. We zijn gestart met de vervanging van de luchtmenginstallatie in de Nieuwe Meer (waaraan gemeente Amsterdam, provincie Noord-Holland en Vattenfall meebetalen). Voor locaties waar structureel blauwalgenoverlast optreedt (o.a. Haarlemmermeerse Bosplas, Zoetermeerse plas, Westbroekplas) zijn we gestart met een maatregelenstudie. Hierin worden belanghebbenden zoals gemeenten en provincie betrokken met het oog op cofinanciering van de eventuele maatregelen. In de tweede helft van 2020 worden de resultaten verwacht en in het 1e kwartaal van 2021 leggen we het voor aan de VV.
Waterrecreatie en vaarwegbeheer Rijnland heeft 13 sluizen in eigendom en beheer. Hiervan worden er 3 door Rijnland bediend in opdracht van de provincies, voor beroeps- en recreatievaart.			
Aan de Zien-desluis, één van drie, wordt in 2020 door Rijnland gewerkt. Rijnland ontvangt voor dit onderhoud budget van de provincie.	✓	✓	De Zien-desluis is gerenoveerd en de vervanging van het bedieningsgebouw zit momenteel in de aanbestedingsfase.
Van de overige 10 zijn er drie buiten bedrijf (al geruime tijd afgesloten), twee zijn zelfbedieningssluizen, vier worden bediend door een stichting of derden, en één wordt bediend door Rijnland. Deze laatste is de Kock van Leeuwensluis.			
De Kock van Leeuwensluis is in 2019 door aanzienlijke technische storingen vier weken van het vaarseizoen gestremd geweest. Een grote renovatie is nodig en wordt in 2020 uitgevoerd.	✓	✓	Zie top 10.
Rijnland is bezig de meeste van deze 10 sluizen af te stoten naar gemeenten of andere partijen.	✓	✓	In november 2020 ligt voor de Bosbaansluis en de Koenensluis de overeenkomst voor overdracht ter ondertekening voor bij de VV. De sluizen knappen we voor het vaarseizoen 2021 op en nemen de wensen/eisen van de gemeente A'dam mee. Op andere dossiers, met name Sluis Den Ham in Boskoop en drie sluizen in Nieuwkoop, verwachten we in 2021 voortgang..
Daarnaast is Rijnland vaarwegbeheerder van de doorgaande recreatieve vaarwegen, dat wil zeggen dat Rijnland het vaarwegprofiel onderhoudt en het beheer voert, zoals het afkondigen van stremmingen.			
De provincies onderzoeken in samenwerking met de waterschappen en gemeenten of het huidige regionale vaarwegennetwerk uitgebreid kan worden. De resultaten hiervan komen naar verwachting in 2020 beschikbaar.	✓	✓	De mogelijkheden en knelpunten van een fijnmazig vaarwegennetwerk hebben we in beeld gebracht. Met lokale partijen moeten nu concrete wensen voor uitbreiding van het vaarwegennetwerk besproken worden. Onderdeel daarvan is ook de financiering van het vaarweg- en nautisch beheer op dit fijnmazige netwerk.
Bovendien heeft Rijnland een klein budget beschikbaar om initiatieven op het gebied van watergebonden recreatie te stimuleren. Dit kunnen wandelpaden langs water, openbare vissteigers, informatieborden, en andere zaken zijn.			

Wat gaat dit kosten in 2020?

Financieel 2020

Programma Waterketen (x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Totale netto exploitatiekosten	82,9	83,5	83,2	100%
Totale bruto-investeringen	43,6	18,0	14,4	80%

Exploitatieprognose

Meevallers zijn o.a. lagere kosten voor het schoonmaken van tanks en lagere afschrijvings- en advieskosten door vertraging van projecten zoals de afronding van PA en de start van Haarlem WP. Daartegenover staan hogere kosten voor grondstoffen slibverwerking door tegenvallende ontwateringsresultaten en hogere kosten voor chemicaliën en intern slibtransport. Ook is de brandverzekering opnieuw aanbesteed.

Investeringsprognose

De investeringsprognose is € 3,6 mln lager (20%) dan de voorjaarsburap en € 29,2 mln lager dan de begroting (33%). Op dit moment lopen er projecten op 16 van de 19 zuiveringen waarvan het overgrote deel in de voorbereidingsfase zit zoals Haarlem Waarderpolder en Zwanenburg, maar ook "kleinere" projecten. Dit blijkt ook uit de vele (voorbereidings)kredietaanvragen in de VV's van afgelopen jaar. In de voorbereidingsfase is nog niet alles helemaal duidelijk. Soms kost het daardoor meer tijd, waardoor we in een aantal gevallen later starten met de uitvoering. Dit betekent lagere uitgaven dit jaar. Maar, die uitgaven komen er wel aan; in de komende jaren loopt de uitvoering op vrijwel alle zuiveringen.

- Voor cluster AWZI ZH is € 0,4 mln minder geraamd dan opgenomen in de voorjaarsburap. door o.a. problemen rondom verstrekken van vergunningen, het aanpassen van een bouwteam en scopewijzigingen
- Voor het 4^e cluster zuiveren is nu € 0,3 mln minder geraamd dan in de voorjaarsburap. Dit komt door een aanbestedingsvoordeel op de vervanging van 140 meetinstrumenten. Vanwege dit voordeel bereiden we momenteel ook de eerder aangekondigde uitbreiding voor. Een voorstel hiervoor komt naar de VV.
- Het toekomstige werk is voor 2020 op 0 gezet. Hierdoor ontstaat een verschil van +/- € 2,7 mln tov de voorjaarsburap. In het toekomstig werk zat nog een reservering voor energiemaatregelen, voor de renovatie van rioolgemaal, en voor Haarlem Waarderpolder.

Scores projectclusters

Omschrijving (sub-)project	AVI	Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Risico
Programma waterketen (P4)							
AWZI Velsen	GROEN	GROEN	BLAUW	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Vervangen procesautomatisering	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Cluster Haarlem Heemstede & Zwanenburg	GEEL	GEEL	ROOD	GEEL	GROEN	GROEN	GEEL
Cluster AWZI's Zuid Holland	GEEL	GEEL	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Vervolgproject op project AWZI Velsen I	GROEN	GROEN	BLAUW	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Vervangen monsternamen kasten op AWZI's	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
4e Cluster zuiveren	GROEN	GROEN	BLAUW	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Cluster AWZI Haarlem Waarderpolder	GROEN	GROEN	ROOD	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Renovatie 11 AWTG's rondom cluster Zwaanshoek en Zwanenb							

Toelichting scores projectclusters

- AWZI Velsen/Velzen 2; Slimme keuzes leiden tot goedkopere maatregelen (zie ook voorjaarsburap).
- Cluster Haarlem, Heemstede & Zwanenburg; Planning realistischer en lagere raming door goede samenwerking zoals aangegeven in de memo aan de VV van 9 januari 2020. (zie ook voorjaarsburap).
- Cluster Haarlem Waarderpolder; De langdurige bestuurlijke discussies over HWP en de aanvullende vragen hierbij plus de coronaeffecten heeft geleid dat contracteren van o.a. ingenieursbureaus vertraging heeft opgelopen. De huidige raming is € 0,1 mln hoger dan opgenomen in de voorjaarsburap.

Legenda

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We zuiveren en transporteren afvalwater op doelmatige wijze In 2018 voldeed de helft van de zuiveringen aan de normen uit het maatwerkbesluit, in 2019 voldeed twee derde. We streven ernaar dat in 2020 driekwart voldoet en in 2023 85%. Belangrijkste oorzaak van het niet volledig voldoen is de staat van onze installaties en we zetten daarom flink in op het op orde krijgen én houden van die installaties. We maken hierbij onderscheid tussen principiële studies en businesscases, grote renovaties, en groot en dagelijks onderhoud. We hebben hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld voor de komende jaren.			
We nemen begin 2020 een besluit of we Haarlem Waarderpolder gaan nieuwbouwen of renoveren. Daarna volgt de uitwerking van deze keuze en de aanbesteding.	✓	✓	Zie top 10.
We ronden in 2020 een regiostudie af over de vraag of we de zuiveringen in het Groene Hart gaan samenvoegen tot één grote, nieuwe zuivering, of allemaal apart laten bestaan en gaan renoveren. Wellicht is een nadere uitwerking nodig van voorkeursvarianten en afhankelijk van de keuze voeren we op deze installaties de komende jaren vervangingen en onderhoudswerkzaamheden uit.	✓	✓	Zie top 10.
We besteden in 2020 de renovatie van Zwanenburg aan, en verwachten het project, en de daarmee samenhangende sluiting van Haarlem Schalkwijk en Heemstede, in 2023 af te ronden.	i	i	Zie top 10.
We ronden de laatste werkzaamheden op awzi Velsen in 2020 af en openen de vernieuwde installatie.	✓	✓	We ronden de laatste werkzaamheden op Velsen in 2020 af volgens planning en binnen budget. Of we daarmee helemaal de aangescherpte normen halen is onbekend en zijn we over in gesprek met Rijkswaterstaat.
We voeren diverse werkzaamheden uit op Leiden-Noord, waaronder de bouw van de medicijnverwijderingsinstallatie (zie verderop), en de renovatie van de slibgistingstoren en de elektrische installatie.	i	i	Er is vertraging opgetreden in de uitvoering van de werkzaamheden, doordat we het bouwteam hebben ontbonden. Prijstechnisch kwamen we er niet uit met de aannemer. Dit betekent dat we het project opnieuw moeten aanbesteden. De planning is nu om medio 2021 aan te vangen met de werkzaamheden aan de slibgistingstoren.
Op diverse installaties, waaronder Katwijk, Lisse, Nieuwveen, Nieuwe Wetering, Bodegraven en de beide Alphenze zuiveringen, bereiden we diverse werkzaamheden voor die we (deels) in 2020 al gaan aanbesteden en (deels) nog nadere uitwerking vragen, zoals het vervangen van de elektrische installatie of de beluchting of het aanpakken van geurklachten.	✓	✓	De hier genoemde projecten lopen (nagenoeg) allemaal op schema. Voor diverse projecten heeft de VV al (voorbereidings)krediet vrijgegeven en loopt de voorbereiding.
We vervangen en plaatsen in 2020 ca. 300 extra meetinstrumenten op de zuiveringen om beter te kunnen sturen vanuit de centrale proceskamer (CPK).	✓	✓	Het vervangen en uitbreiden van meetinstrumenten verloopt conform planning. Begin dit jaar is krediet verstrekt om (nog dit jaar) 140 meetinstrumenten te vervangen. Tevens zijn we de voorbereiding voor het uitbreiden van het meetinstrumentarium met ca. 150 meetinstrumenten gestart. Later dit jaar informeren we het bestuur over het vervolg.
We werken de helft van het correctieve onderhouden onderhoudswerk (achterstanden) weg door het inzetten van de extra middelen uit het coalitieakkoord. De norm wordt dan 300 openstaande taken voor de assets van de waterketen.	i	✓	Zie top 10.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We maken een start met de transitie van correctief naar risicogestuurd onderhoud: op alle zuiveringen pakken we in een korte periode al het risicogestuurde onderhoud voor dat jaar in één keer op.	✓	✓	Zie top 10.
We werken alle achterstanden in het databeheer weg en verbeteren het proces van aanleveren en verwerking van assetdata.	✓	✓	Volgens planning werken we alle achterstanden weg en verbeteren we het verwerkingsproces van assetdata.
Naast de staat van de installaties vraagt ook het beheer en onderhoud van de terreinen aandacht. In 2019 hebben we vijf terreinen weer veilig, schoon en toonbaar gemaakt, mede met behulp van een team medewerkers uit de participatiewet. In 2020 en de jaren erna pakken we telkens vijf terreinen op, en we zorgen ervoor dat alle opgepakte terreinen ook netjes blijven.	✓	✓	Zie top 10.
In 2020 voeren we restpunten en verbeterpunten van het project Proces Automatisering (PA) uit.	✓	✓	De rest- en verbeterpunten zijn geprioriteerd en worden opgepakt.
We stellen ook een visie op voor een vervolg op PA waardoor we meer installatieonderdelen centraal kunnen aansturen. We nemen hierin de ontwikkelingen uit de digitale transformatie mee.	✓	✓	We hebben de visie voor procesautomatisering opgesteld, maar deze dient nog wel vastgesteld te worden.
In 2020 loopt een pilot waarin we onderzoeken hoe datagedreven conditiebepaling van de assets kan bijdragen aan slimmer onderhoud aan de assets.	✓	✓	We werken met andere waterschappen aan de ontwikkeling van de 'Asset health indicator'. Hiermee krijgen we op basis van data inzicht in de conditie van de assets.
We verduurzamen de afvalwaterverwerking De waterketen verbruikt ca 75% van alle energie van Rijnland. Logisch dus om daar te zoeken naar energiebesparingsopties. In de waterketen hebben we ook kansen om energie op te wekken. En om grondstoffen terug te winnen en zo een stap te zetten richting circulariteit.			
In 2020 bouwen we een medicijnverwijderingsinstallatie op Leiden-Noord. De locatiekeuze voor de tweede installatie hangt af van de uitkomsten van de business case van Haarlem Waarderpolder begin 2020.	✓	✓	Zie top 10.
In 2020 nemen we een besluit hoe we verdergaan met de energietransitie waarbij we voortborduren op discussie over energieneutraliteit in de VV van maart 2018. Dit besluit vormt daarmee Rijlands aandeel van het "bod" dat de regio's aan het Rijk doen in de zogenoemde Regionale EnergieStrategie (RES).	✓	✓	Zie top 10. Verder verkennen we op welke wijzen we een actieve rol kunnen spelen in de energietransitie in de regio. Op 24 juni is in de VV het "bod" van Rijnland in de RES-sen vastgesteld met een zienswijze op de concept-RES.
Energiebesparende en/of -opwekkende maatregelen nemen we mee bij elke (grootschalige) renovatie. Maatregelen tegen hoge meerkosten nemen we expliciet in de besluitvorming mee. Bijvoorbeeld: in de besluitvorming rond Zwanenburg in het voorjaar van 2020 leggen we expliciet de optie om zonnepanelen te plaatsen voor.	✓	✓	Bij alle (grootschalige) renovaties worden energiebesparende en/of -opwekkende maatregelen meegenomen. Het besluit energietransitie wordt uitgewerkt in een maatregelenpakket waarin wordt uitgewerkt waar zonneweides en windmolens gerealiseerd kunnen worden. Waar mogelijk wordt dit bij (grootschalige) renovatieprojecten meegenomen.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
In 2020 bepalen we in een bestuurlijk proces onze (verdere) ambities en strategie richting de circulariteit.			Zie top 10.
Via HVC werken we aan het terugwinnen van fosfaat uit zuiveringsslib door Ecophos in Duinkerke, en we onderzoeken alternatieven hiervoor omdat niet duidelijk is wanneer dit operationeel zal zijn.			Ecophos is inmiddels failliet gegaan. Alternatieven hiervoor worden onderzocht en verdere planvorming volgt in de 2e helft van dit jaar. De VV is hierover recent middels een memo geïnformeerd.

Wat gaat dit kosten in 2020?

Financieel 2020

Programma B.O.D. (x € 1,0 mln)	Begroting 2020	Prognose voorjaars- burap	Prognose zomerburap	% t.o.v. voorjaars- burap
Totale netto exploitatiekosten	34,2	32,4	32,2	99%
Totale bruto-investeringen	2,0	1,0	1,1	110%

Exploitatieprognose

De netto exploitatiekosten binnen BOD geven een voordeel van € 0,2 mln.:

Lagere personeelskosten	€ 0,4 mln
Lagere afschrijvingskosten voor automatisering	€ 0,2 mln
Lagere kosten voor juridische diensten en advies	€ 0,1 mln
Daartegenover staan lagere invorderingsopbrengsten	-/- € 0,3 mln
Hogere kosten vanuit de BSGR (BTW en DigiD)	-/- € 0,2 mln
Totaal	€ 0,2 mln

Investeringsprognose

De investeringsprognose is € 0,1 mln. hoger (9%) dan de voorjaarsburap en € 0,9 mln lager dan de begroting (54%).

Scores projectclusters

Omschrijving (sub-)project	AVI	Tijd	Geld	Organisatie	Informatie	Kwaliteit	Risico
Programma BOD (P5)							
Cluster I-projecten	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Gemeenschapshuis Spaarndam herontwikkeling complex	GROEN	GROEN	ROOD	GEEL	GROEN	GEEL	GROEN
Aansluiten op digitaal stelsel omgevingswet	GROEN	GEEL	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN
Aanschaf en Implementatie Office 365	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GROEN	GEEL	GROEN
A2 gezamenlijke werkplek en infrastructuur							

Toelichting scores projectclusters

- Gemeenschapshuis Spaarndam herontwikkeling complex: Na intern overleg zijn de plannen, samen met de afdeling Vastgoed, inhoudelijk geoptimaliseerd. Het geoptimaliseerde plan betreffende de herindeling van het terrein is ingediend bij de gemeente. Deze optimalisatie heeft geresulteerd in een aangepaste planning. Dit jaar zal nog een aantal onderzoeken moeten plaatsvinden en zullen de gesprekken met gemeente en betrokkenen worden voortgezet. Begin volgend jaar zal de uitvoering starten.
- Aansluiten op digitaal stelsel omgevingswet; het project loopt voorspoedig. De opleverdatum is 1 jaar verlaat ivm een jaar uitstel op ingang omgevingswet.
- Aanschaf en implementatie Office365: De live-gang van de Office365, in combinatie met de update van Corsia, het nieuwe sjablonentool Xential en het tool voor digitale handtekening Validsign is gepland op het weekend van 10-11 oktober. Er wordt integraal gestuurd op de drie projecten

Legenda

De gezamenlijke I&A organisatie HHR / HHSK zal in 2020 een overschrijding laten zien van afgerond € 1.025.000. Van deze overschrijding is binnen Rijnland € 730.000 intern gedekt vanuit het centrale inhuurbudget, wat het directieteam van HHR ter beschikking heeft gesteld. De verklaring van de hogere inhuurkosten komt met name doordat de capaciteit binnen team Automatisering onvoldoende is om aan de toegenomen dagelijkse vraag te kunnen voldoen. Daarnaast is de huidige capaciteit te laag om het infrastructuurproject en andere noodzakelijke automatiseringsprojecten af te kunnen ronden. Een ander deel van de overschrijding wordt intern binnen HHR gedekt door het innovatiefonds (t.b.v. innovatieve uitgaven). Het restant van de overschrijding zal gedekt worden vanuit de opbrengst die HHSK aan HHR betaalt (aandeel in de kosten van 27.5%). Verder is de verwachting dat het I&A investeringskrediet 2020 van € 960.000 volledig gebruikt zal worden.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We vergroten het waterbewustzijn (v.d. Sande)			
Rijnland constateert dat onze omgeving nog niet voldoende doordrongen is van de noodzaak (en/of nog niet bereid is) om ons gebied klimaatbestendig in te richten en dat we hier tegen grenzen aanlopen. We sluiten weliswaar in 2020 opnieuw aan bij campagnes zoals de Week van het Water, the Battle of the Beach of Geen vet in het riool, maar extra impulsen zijn volgens het coalitieakkoord noodzakelijk. Het sleutelbegrip voor 2020 is dan ook het vergroten van onze zichtbaarheid.			
We 'vertalen' landelijke, regionale en Unie-campagnes consequent naar Rijnlands gebied.	✓	✓	In oktober start de landelijke publiekscampagne waaraan alle waterschappen deelnemen. Deze vertalen we naar het gebied van Rijnland.
We vergroten ons publieksbereik online door in te spelen op nieuwsberichten en goede content. Indicator: aantal volgers op social media (10.500) vergroten met gemiddeld 25%.	✓	✓	Het content-team in wording, is steeds meer het kloppende hart om Rijnland verder op de kaart te zetten bij de verschillende doelgroepen. We zetten daar verschillende media voor in, onder andere sociale media. Er is een sterke groei bij Facebook en LinkedIn, allebei plus 17%. De interactie ratio (de verhouding tussen het bereik en de daaropvolgende interactie) stijgt ook: bij Facebook (7%) en Twitter (3%). Als we zo doorgaan, is de verwachting dat we voor het eind van het jaar op een stijging zitten van 25%.
We werken aan de toegankelijkheid voor onze ingelanden en handelen vragen en klachten goed af. Indicator: 90% van onze jaarlijks ca 8.000 klantcontacten en incidentmeldingen handelen we binnen twee weken correct af.	✓	✓	Een uitzonderlijk droog en warm voorjaar genereerde een toename van vragen en meldingen. Ondanks deze toename zijn we goed op weg om dit doel te halen: Afhandeling van vragen nog net geen 90%; afhandeling van klachten 95%.
We maken werk van dialoogsessies, persgesprekken, debatten, vlogs en position papers.	i	✓	Op verschillende plekken binnen Rijnland worden activiteiten georganiseerd om in gesprek, dialoog te zijn met onze partners. Communicatie is faciliterend hierin. Door Corona is het aantal fysieke bijeenkomsten tot stilstand gekomen.
We werken aan een digitale transformatie (v. Steensel)			
In de periode 2020-2023 zetten we binnen elk bestuursprogramma digitale mogelijkheden in, zoals bijvoorbeeld bij de aansluiting op de Omgevingswet, de omzetting van correctief naar risicogestuurd onderhoud en bij procesverbeteringen in de waterketen.	✓	✓	We zien steeds meer teams binnen Rijnland aan de slag met een of meer digitale ontwikkelingen. Er lopen rond de vijftien pilots. Rijnland doet mee aan het DEEP-programma van Het Waterschapshuis om datascientists op te leiden die hierin kunnen ondersteunen.
We worden als organisatie en bestuur wendbaarder om in te spelen op veranderingen en in de meeste processen en bestuurlijke voorstellen staat 'digitaal voorop'.	✓	i	Digitale innovaties testen we samen met Delfland en Schieland & de Krimpenerwaard (HHSK) uit. Vanuit I&A wordt een experimenteerruimte beschikbaar gesteld om nieuwe ontwikkelingen uit te proberen. Samen met het DEEP-programma datascience wordt daarbij met wendbaar werken geoefend. In hoeverre 'digitaal voorop' in processen en voorstellen wordt geïmplementeerd wordt duidelijk bij de vaststelling van de bestuurlijke visie.
Tevens zorgen we dat medewerkers bewuster worden van wat de digitale transformatie van hen vraagt en individueel kan gaan betekenen, door middel van sessies met elk team. We leren van elkaar en werken samen met andere waterschappen, veelal met een centrale rol van Het Waterschapshuis.	✓	i	Er zijn per taakveld 'productgroepen' opgezet waarin de wensen van de digitale ontwikkelingen bij de teamleiders worden afgestemd en (meerjarig) gepland worden met I&A. Alle waterschappen hebben in Het Waterschapshuis-verband afgesproken het Winnovatie-platform te gebruiken voor het stimuleren en uitwisselen van innovaties, daar zetten wij ook op in. Zonder het bewust zo te benoemen werken we daarmee aan het inzicht dat de aanpak van digitale transformatie niet een apart lopend programma is, maar onderdeel van alle werkprocessen en van alle Rijnlanders. Vanwege Corona zijn teamsessies voor (individuele) bewustwording uitgesteld.
We stellen in 2020 een integrale visie op, via de BOB-systematiek.	✓	i	Op ambtelijk niveau is er een visie opgesteld. Het bestuurlijke BOB-traject is uitgesteld en opnieuw gepland vanwege de Corona-maatregelen.

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
We zorgen ervoor dat we vacatures vervuld krijgen en we een aantrekkelijke, sociale werkgever zijn (v. Steensel)			
We hebben te maken met krapte op verschillende arbeidsmarkten, vergrijzing en ander opgaben die we met goed werkgeverschap willen oppakken. Een sleutelbegrip daarbij is 'binden en boeien'.			
<u>We stimuleren actief de loopbaan van iedere Rijnlander</u>	✓	✓	Er is hernieuwde aandacht gevraagd tijdens de ontwikkelgesprekken die rond de zomer plaatsvinden.
<u>We geven een impuls aan de benodigde instroom.</u> Wij intensiveren de recruitment als specialisme en halen via een hoogwaardig stage- en traineeshipprogramma structureel talent binnen. Ook vergroten we het aantal leerwerkplekken van vijf naar acht.	✓	✓	Recruiter is aangenomen en is zeer actief. Tegen de 50 vervulde vacatures in zes maanden. Het gezamenlijke traineeship van diverse waterschappen is in februari herstart en loopt prima op schema.
<u>We nemen als werkgever onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.</u> Wij voldoen aan de Participatiewet/Quotumwet door in 2020 ten minste 7,7 banen extra te hebben (22,7 in totaal). Daarnaast bieden we meerdere werkervaringsplekken aan mensen die verder van de arbeidsmarkt afstaan, zoals drie statushouders.	✓	✓	Hier blijft aandacht voor, en het thema heeft een extra impuls gekregen door onze nieuwe rol als partner van JINC. JINC richt zich op het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt voor kansarme jongeren.
<u>Conform het coalitieakkoord sturen we scherp op het personele budget.</u>	✓	✓	Per kwartaal wordt gerapporteerd aan DT. Teamleiders hebben maandelijkse gesprekken met hun financieel adviseur, waarbij ook een prognosetool wordt gebruikt om te extrapoleren naar eindejaar.
Onze ICT en informatie is betrouwbaar, veilig en robuust (v. Steensel)			
<u>We hebben een meer dan adequaat informatieveiligheidsniveau.</u> Vertrouwelijke informatie moet te allen tijde goed beveiligd zijn, zodat hacks of lekken zo veel mogelijk vermeden worden. Eind 2020 voldoet Rijnlands informatieveiligheidsniveau aan de essentiële normen, zoals gesteld in de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO). In concreto gaat het om het gestelde volwassenheidsniveau 3. Ook beschikken we over een objectgerichte risicoanalyse vertaald naar parameters voor onze meest belangrijke systemen.	i	i	"Informatieveiligheid bij Rijnland is sterker onder de aandacht gekomen. We voeren allerhande maatregelen uit om aan de eisen van de baseline informatieveiligheid (BIO) te voldoen, zoals een grootscheepse risico-analyse op alle systemen, een bewustwordingscampagne en veel specifieke maatregelen. Er is onvoldoende vaart om volwassenheidsniveau 3 te kunnen systemen continue veilig te houden (back up en updatestrategie) nog onvoldoende zeker. Dit blijkt onder andere uit de monitoring via 10 KPI's aan de iRaad van Rijnland en HHSK." bereiken.. Zo is de fysieke toegangsbeveiliging nog niet geborgd, en het proces van in-, door- en uitstroom nog niet volwassen genoeg om veiligheidsrisico's van personeel voldoende te ondervangen. Daarnaast is de strategie om
<u>We gaan zorgvuldig om met ieders privacy</u> In 2020 zit Rijnland op het volwassenheidsniveau 3 (van 5) van de afgesproken privacybaseline van de waterschappen. We hebben de bijbehorende acties uit een eerdere nulmeting gerealiseerd, zoals het uitvoeren van de benodigde PIA's (Privacy Impact Analyses) en het bewust maken en houden van medewerkers op het op de juiste manier omgaan met persoonsgegevens.	✓	✓	We hebben 1 PIA uitgevoerd (HR) en hebben er nog 2 gepland voor dit jaar. Awarenesstraject is gestart (gezamenlijk met dat voor Informatieveiligheid). Niveau 3 is haalbaar eind 2020, mits 'de lijn' zijn taken voldoende uitvoert (o.a. verwerkingenregister up-to-date houden en verwerkersovereenkomsten afsluiten voor de contracten waar dat nodig is).
<u>We bieden een soepel werkende (gezamenlijke) ICT-omgeving</u> We professionaliseren de service level agreements met ICT-leveranciers. Omdat steeds meer toepassingen als dienst worden	✓	✓	We uniformeren de gezamenlijke ICT infrastructuur en standaardiseren de werkplekken. We introduceren Office 365 als Cloud/SAAS dienst. We professionaliseren het contractmanagement en de relatie met betrokken leveranciers met rechtmatige contracten en de monitoring daarvan. De nieuwe infrastructuur is volledig redundant uitgevoerd in de

Doelstellingen en resultaten Programmabegroting 2020	Score t/m juni 2020	Prognose dec 2020	Toelichting
ingekocht professionaliseren we de manier waarop we de relatie met betrokken leveranciers bewaken. Ook testen we de nieuwe gezamenlijke ICT infrastructuur op een zogenaamde "fail-over", opdat bij de uitval van één van de rekencentra het andere rekencentrum er voor zal zorgen dat beide waterschappen in bedrijf zullen blijven.			twee datacenters en biedt een zogenaamde "fail-over" functionaliteit, opdat bij de uitval van één van de rekencentra het andere rekencentrum ervoor zorgt dat beide waterschappen in bedrijf zullen blijven. Deze faciliteit wordt bij oplevering en daarna periodiek getest.
Verder werken we met andere waterschappen samen in het Waterschapshuis, zorgen voor een continu beschikbaar netwerk, dragen we bij aan de standaardisering van de waterschapsarchitectuur (Wilma) en maken we werk van Open Data-beleid.			De samenwerking in het Waterschapshuis verloopt goed. Verschillende medewerkers van Rijnland dragen actief bij aan de resultaten van HWH, onder andere in de Wilma waterschapsarchitectuur. Rijnland neemt deel aan de meeste programma's van HWH. Het Open Data beleid zou volgen op de visie op de bestuurlijke vaststelling van de visie op digitale transformatie, die schuift nu naar 2021.

Overig

Gemeenlandshuis Spaarndam

Aan de huidige gebruikers van de eigendommen (volkstuinders en visser) is kenbaar gemaakt dat het gebruik eind 2020 eindigt.

De verkoop van de kavels en herinrichting van het terrein wordt in 2020 opgepakt. Doel is een optimale opbrengst op de verkoop van de percelen.

Bij de aanpassing van de klimaatinstallatie van het hoofdkantoor zullen de nieuwste inzichten (vanuit de Coronasituatie) over ventilatievoud worden meegenomen.

Subsidieontvangsten

De volgende lopende en aangevraagde subsidieprojecten zijn bestuurlijk relevant:

- Waterveiligheid: het HWBP-subsidieproject Versterking IJsseldijk is in uitvoering. HWBP-subsidie kustversterking Katwijk is in eindfase. Het HWBP heeft subsidie van € 5,1 mln. toegezegd voor de drainage in de parallel boulevard te Noordwijk. Vanuit het project met Gouda, Stevige Stad op Slappe Bodem wordt deelgenomen aan de regiodeal. De deal betreft een rijksbijdrage van € 1,3 mln.
- Voldoende Water: Ruim € 1,0 mln is toegezegd door de provincie NH en MRDH voor de Nieuwe Driemanspolder en € 0,36 mln bij de Landschapstafel. Voor projecten van Rijnland in de Lageveensepolder, Polder de Noordplas, Wijde Aa en Piekberging Haarlemmermeer is Europese POP-subsidie toegezegd met een totaalbedrag van € 8,6 mln. De POP-subsidieaanvragen voor Hillegomse Polder (€ 0,46 mln.) en Langeraarse Plassen (€ 3,59 mln.) zijn in behandeling.
- Schoon en gezond water: € 0,15 mln toegezegd voor verbeteren van de zwemwaterkwaliteit in de Nieuwe Meer en de Veerplas en € 0,03 mln aangevraagd voor de Westbroekplas en de Haarlemmermeerse Bosplas (studies).
- Waterketen: € 1,5 mln subsidie voor zonneweide AWZI Katwijk en € 2 mln. subsidie voor verwijdering medicijnresten AWZI Leiden Zuidwest.
- BOD: € 0,28 mln rijkssubsidie toegekend voor de implementatie van de Omgevingswet (vastgesteld), € 0,2 mln restauratiesubsidie voor Gemeenlandshuis en Waterschapshuis, € 0,36 mln subsidie aangevraagd voor Poldergemaal Leeghwater, Boezemgemaal Gouda en Boezemgemaal Katwijk.

Legenda projectclusterscores

De volgende tabel geeft een toelichting op de scores van de projectprestaties. Deze scores zijn oorspronkelijk van toepassing op individuele projecten en niet zozeer op projectclusters. Het clusteren of bundelen van deze scores naar één projectcluster is een mix van expert judgement door de opdrachtgevers en de projectorganisatie, waar nodig in samenspraak met de portefeuillehouder.

	GOEN	GEEL	ROOD	BLAUW
<u>AVI (algemene voortgang)</u>	Groen ☺: Resultaatafspraken lopend jaar worden behaald.	Geel ☹: resultaatafspraken lopend jaar worden mogelijk niet behaald.	Rood ☹: resultaatafspraken lopend jaar worden niet behaald.	
<u>Duur (tijd)</u>	Groen ☺: afgesproken mijlpaal OG lopend jaar wordt gehaald	Geel ☹: afgesproken mijlpaal lopend jaar dreigt niet gehaald te worden	Rood ☹: Afgesproken mijlpaal lopend jaar wordt niet gehaald of er is geen actuele planning opgesteld.	
<u>Geld</u>	Groen ☺: kasreeks lopend jaar wordt gerealiseerd (afwijking bedraagt < 10% of 100 ke t.o.v. de begroting) én project wordt binnen het totale gevoteerde krediet + 5% of max € 250 ke uitgevoerd	Geel ☹: kasreeks lopend jaar dreigt niet gehaald te worden (+/- 10 tot +/- 15% t.o.v de begroting) en/of project wordt uitgevoerd binnen de totale gevoteerde krediet +10 % of max 500 ke uitgevoerd.	Rood ☹: Kasreeks lopend jaar wordt niet gehaald (+/- 15% van de begroting) en/of noodzaak voor een aanvullend krediet.	Blauw: Kasreeks lopend jaar wordt niet gehaald (+/- 15% van de begroting) en/of noodzaak voor een aanvullend krediet, echter met een positieve reden.
<u>Organisatie</u>	Groen ☺: capaciteit is op orde en samenwerking gaat goed.	Geel ☹: capaciteit dreigt niet beschikbaar te zijn en/of samenwerking verloopt stroef.	Rood ☹: capaciteit is niet beschikbaar en/of samenwerking is verstoord.	
<u>Informatie</u>	Groen ☺: De systemen zijn up to date en er zijn geen (bestuurlijk) sensitieve issues.	Geel ☹: De systemen dreigen niet up to date te zijn en/of er zijn (bestuurlijk) sensitieve issues met normale impact.	Rood ☹: De systemen zijn niet up to date en/of er zijn (bestuurlijk) sensitieve issues met grote impact.	
<u>Kwaliteit</u>	Groen ☺: Het project wordt opgeleverd zoals in de scope staat en er zijn geen andere kwaliteitsgerelateerde zaken.	Geel ☹: Het project dreigt niet te worden opgeleverd zoals in de scope staat of er zijn andere kwaliteitsgerelateerde zaken die aandacht vragen.	Rood ☹: Het project wordt niet opgeleverd zoals in de scope staat of er zijn andere belangrijke kwaliteitsgerelateerde zaken die zich voordoen.	
<u>Risico's</u>	Groen ☺: De risico's van het project zijn geïnventariseerd en beheersmaatregelen worden gemonitord. Post onvoorzien is toereikend om de risico's te dekken.	Geel ☹: Risico's dreigen op te treden ondanks de genomen beheersmaatregelen en post onvoorzien dreigt te overschrijden.	Rood ☹: De risico's van het project zijn opgetreden en hebben invloed op de scope van het project en/of post onvoorzien wordt overschreden.	

Verbonden partijen

Rijnland werkt samen met verbonden partijen om gezamenlijk de gestelde doelen te bereiken. Meer informatie per verbonden partij, waaronder de voordelen, belangen en doelstellingen, vindt u door op de naam te klikken. [\[verbonden partijen\]](#).

Toelichting: wat is een verbonden partij?

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin Rijnland een bestuurlijk en een financieel belang heeft en is een instrument om beleid uit te voeren. Leidend bij het aangaan van een samenwerkingsverband zijn de drie K's, te weten: verbetering van kwaliteit, vermindering van kwetsbaarheid en verlaging van de kosten.

Meer informatie is te vinden in de door VV vastgestelde kadernota verbonden partijen [\[verbonden partijen\]](#).

Kredietmutaties

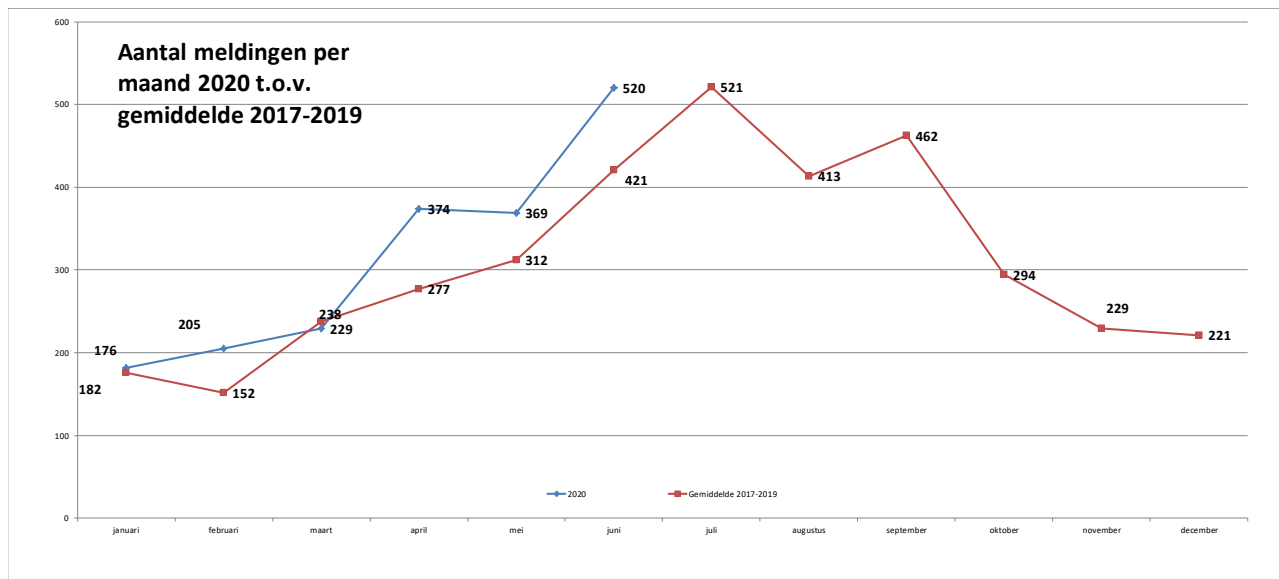
Omschrijving project	Actueel krediet €	Prognose werkelijke uitgaven €	Krediet-mutatie €	Kredietruimte %	Toelichting
Renovatie 4 AWTG's regio Nieuwe Wetering	3.330.000	2.580.000	-750.000	-22,5%	Krediet kan verlaagd met € 750.000 ivm gunstige aanbesteding en het niet of nauwelijks aanspraak hebben hoeven maken op de risicoreservering.
AWZI Leiden Noord en AWZI Nieuwveen, renovatie slibretourvizels	1.858.724	1.258.724	-600.000	-32,3%	Krediet kan verlaagd met € 600.000 ivm gunstige aanbesteding en het niet of nauwelijks aanspraak hebben hoeven maken op de risicoreservering.
Vervangen procesautomatisering - uren en risicoreservering	1.685.195	685.195	-1.000.000	-59,3%	Krediet kan worden verlaagd met € 1.000.000. Bepaalde rollen zoals vakspecialisten, planners en projectassistenten worden niet meer geactiveerd. Verder zijn er meevallers in contractbeheersing en is er minder aanspraak gemaakt op de risicoreservering.

Overheveling krediet

Na akkoord van de portefeuillehouder wordt het volgende project overgeheveld van cluster 1 naar cluster 2.

Omschrijving project	Actueel krediet €	Prognose werkelijke uitgaven €	Krediet-mutatie €	Kredietruimte %	Toelichting
PG Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder revisie (Cluster 1)	515.000	315.000	-200.000	-38,8%	De renovatie van dit gemaal heeft nog niet geleidt tot een acceptabele eindsituatie. De kredietruimte van € 200.000 is nodig voor aanvullende maatregelen, vervangen van de pompen en behuizing. De werkzaamheden van cluster 1 worden dit jaar afgerond. Daarom is voorgesteld het gemaal voor de aanvullende maatregelen onder te brengen in cluster 2 met de kredietruimte van € 200.000. De totale prognose voor de aanvullende maatregelen is € 300.000. Voor de overige benodigde € 100.000 is ruimte in de risicoreservering van cluster 2.
PG Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder revisie (Cluster 2)			200.000		

Meldingen en incidenten

Totaal t/m juni 2020:
1879 (+18% tov gemiddeld)

Totaal t/m juni gem. 2017-2019:
1586

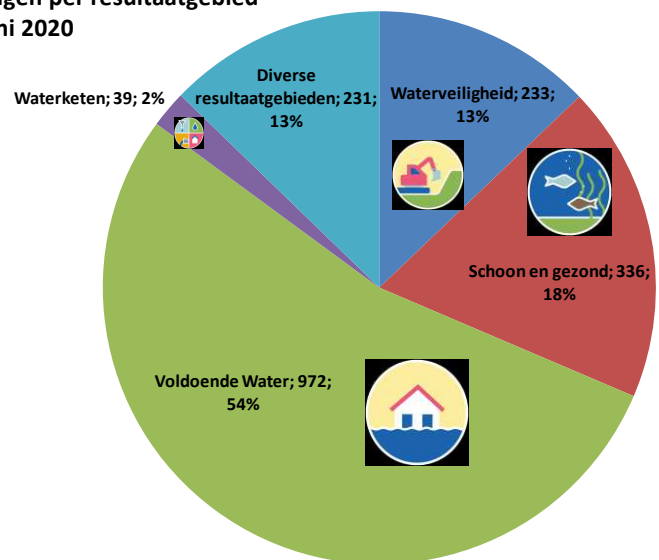
Totaal opschalingen t/m juni:

- 17-1 F2 BC. Beveiligingslek Citrix.
- 24-1 F1 Kwaliteit. Lozing Glycol in watergang aan de Pudongweg in Rozenburg.
- 10-2 F1 Stormvloed. Hoogwater bij Hoek van holland en Katwijk.
- 13-3 F2 BC. Corona Covid-19.

Subcategorie top 3:(t.o.v gem. 2017-2019)

1. Waterpeil (te) laag polder 217 (+30%)
2. Waterpeil (te) hoog polder 106 (-4%)
3. Overmatige plantengroei watergang 88 (+4%)
4. Slechte doorstroming watergang 59 (+20%)
5. Functioneren duikers 57 (+31%)

Meldingen per resultaatgebied t/m juni 2020

Voldoende water Totaal: 972 Aantal opschalingen: 1 Subcategorie top 3 (tov gem. 2017-2019) 1. Waterpeil (te) laag polder 217 (+30%) 2. Waterpeil (te) hoog polder 106 (-4%) 3. Overmatige plantengroei watergang 88 (+4%)	Voldoende water ➤ Op basis van toename laag waterpeil meldingen in maart is de overgang naar zomerpeil eerder dan normaal ingezet, net als in 2019. ➤ Vanwege de droogte en de dalende Rijnafvoer is begin juni gestopt met water inlaten via boezemgemaal Gouda. Dit heeft tot gevolg dat het peil in de boezem van Rijnland uitzakt naar winterpeil. ➤ Vanaf maart stijging laag waterpeil meldingen. De oorzaken hiervan zijn divers (inlaat, aanvraag zomerpeil, duiker of stuw probleem en watervraag door agrariërs). ➤ Op 23 februari regenwateroverlast in combinatie met veel wind, die net niet is opgeschaald. Rijnland was niet goed bereikbaar vanwege een overbelasting van de service telefoon centrale, dit is via twitter opgemerkt.
Schoon en gezond Totaal: 336 Aantal opschalingen: 1 Subcategorie top 3 (tov gem. 2017-2019) 1. Vissterfte 90 (+91%) 2. Drijfslag olieproduct 56 (+5%) 3. Stankoverlast 54 (+34%)	Schoon en gezond ➤ In januari opschaling F1 vanwege een lozing glycol in de watergang aan de Pudongweg in Rozenburg. ➤ Opmerkelijk veel vissterfte meldingen. Vissterfte vooral veroorzaakt door schoningswerkzaamheden en riooloverstorten tijdens piekbuien. Daarnaast een opmerkelijke aanhoudende vissterfte in Nieuw-Vennep waarvan de oorzaak niet is vastgesteld. ➤ Meldingen over stankoverlast zijn divers (droog gevallen sloten, overstorten tijdens piekbuien, slechte doorstroming).
Waterveiligheid Totaal: 233 Aantal opschalingen: Subcategorie top 3 (tov gem. 2017-2019) 1. Lekkage waterkering 46 (+44%) 2. Staat van onderhoud beschoeiing 45 (+44%) 3. Scheurvorming waterkering 26(+1014%)	Waterveiligheid ➤ In februari opschaling F1 Stormvloed tijdens storm Ciara. Hoogwater bij Hoek van Holland en sluiting Algerakering. De storm zorgde voor meerdere meldingen van verontrustende woonbootbewoners over aanhoudende lage (westelijk deel) of hoge (oostelijk) boezemwaterpeilen. ➤ Opmerkelijke stijging van scheurvorming waterkering. De meeste meldingen waren reeds bekend en er is 1 spoedreparatie uitgevoerd en een aantal in de kade app gezet. De rest van de meldingen zijn niet urgent, maar worden wel gemonitord. Dit geldt ook voor de lekkage waterkering en staat van onderhoud beschoeiingen meldingen.
Waterketen Totaal: 39 Subcategorie top 3 (tov gem. 2017-2019) 1. Geluidsoverlast awzi of rioolgemaal 13 (+34%) 2. Stankoverlast afvalwaterzuivering 8 (-25%) 2. Stankoverlast rioolgemaal 7 (+17%)	Waterketen ➤ 3 lekkages in persleiding in januari, waarvan 1 lekkende ontlufter. Deze incidenten zijn niet opgeschaald. ➤ Tijdens de zeer warme dagen in juni (hoge temperaturen en licht (zuid)oosten wind) opnieuw stankklachten AWZ Lisse. Bij dit weertype ontvangt Rijnland altijd stankoverlastmeldingen van dezelfde melders. Zolang er nog geen gepaste maatregel genomen is, zullen deze meldingen aanhouden.

Begrotingswijziging

BEGROTINGSWIJZIGING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTOORTEN (Bedragen x € 1.000)

No.	Omschrijving	Begroting nawijziging voorjaars- burap	Verhoging / Verlaging	Begroting na wijziging 2020
	<u>Kosten</u>			
1.	Rente en afschrijvingen	54.926	-/- 150	54.776
2.	Personeelslasten	70.483	-/- 350	70.133
3.	Goederen en diensten van derden	95.891	1.835	97.726
4.	Bijdragen aan derden	14.153	0	14.153
5.	Toevoegingen aan voorzieningen/onvoorzien	350	0	350
	Totaal Kosten	235.803	1.335	237.138
	<u>Opbrengsten</u>			
6.	Financiële baten	4.792	0	4.792
7.	Personeelsbaten	802	0	802
8.	Goederen en diensten aan derden	14.845	2	14.847
9.	Bijdragen van derden	989	35	1.024
10.	Waterschapsbelastingen	205.652	-/- 498	205.154
11.	Interne verrekeningen	7.136	-/- 500	6.636
	Totaal Opbrengsten	234.216	-/- 961	233.255
	<u>Saldo kosten -/- opbrengsten</u>	1.587	2.296	3.883
12.	Onttrekkingen aan reserves	-/- 2.867	-/- 500	-/- 3.367
13.	Egalisatie van tarieven	-/- 2.960	-/- 2.267	-/- 5.227
14.	Toevoeging bestemmingsreserves	4.240	471	4.711
	Saldo	0	0	0

BEGROTINGSWIJZIGING NAAR PROGRAMMA's (Bedragen x € 1.000)

No.	Omschrijving	Begroting nawijziging voorjaars- burap	Verhoging / Verlaging	Begroting na wijziging 2020
	<u>Kosten</u>			
1.	Waterveiligheid	27.143	1.138	28.281
2.	Voldoende water	53.811	993	54.804
3.	Schoon en gezond water	10.467	200	10.667
4.	Waterketen	83.432	-/- 331	83.101
5.	Bestuur, Organisatie en dienstverlening	32.386	-/- 202	32.184
	Totaal netto kosten van de programma's	207.239	1.798	209.037
	Waterschapsbelastingen	205.652	-/- 498	205.154
	Saldo	1.587	2.296	3.883
	Onttrekkingen aan reserves	-/- 2.867	-/- 500	-/- 3.367
	Egalisatie van tarieven	-/- 2.960	-/- 2.267	-/- 5.227
	Toevoeging bestemmingsreserves	4.240	471	4.711
	Saldo	0	0	0

Bijlage: Overige toetsingsconclusies en stand van zaken restrisico's 2020

I. Overige toetsingsconclusies

Audits, rekenkamerrapporten en doelmatigheidsonderzoeken

In mei is de nieuwe rekenkamercommissie geïnstalleerd. Aanbevelingen uit eerdere RKC-onderzoeken zijn door de organisatie opgepakt, met name de bedrijfswaardematrix.

De Rijnlandse inkopen moeten voor 99% financieel rechtmatig zijn. In principe mag de VV op dit punt jaarlijks een goedkeurende accountantsverklaring verwachten. Het zwaartepunt van de controles ligt op het najaar van 2020, zodat nu nog geen conclusies kunnen worden getrokken.

Stafbureau Concerncontrol heeft een audit uitgevoerd naar het wagenparkbeheer en de realisatie van de integraal overgenomen aanbevelingen zijn inmiddels in gang gezet.

Verdere kaders

De uitkomsten van iedere burap behoren te passen binnen door het algemeen bestuur vastgestelde toetsingskaders en een getrouw beeld tonen in hoeverre Rijnland de (begrote) resultaten en doelstellingen doelmatig en doeltreffend realiseert. Een en ander is vastgelegd in de Waterschapswet en hiervan afgeleide toetsingskaders zoals het WBP5 en de programmabegroting 2020.

De uitkomsten van de burap moeten passen binnen de toetsingskaders van:

1. de in november 2019 vastgestelde programmabegroting 2020;
2. financiële beleidskaders en budgettaire uitgangspunten;
3. de wettelijke vereisten uit de Waterschapswet (artikel 108) die zijn vertaald naar Rijnlands verordening beleids- en verantwoordingsfunctie (VV 5-11-2008).
4. Eventuele door de VV goedgekeurde afwijkingen van de programmabegroting 2020

Ad 2: de financiële beleidskaders bestaan onder meer uit:

- a. Nota Weerstandscapaciteit en risicobeheersing;
- b. Kostentoedelingsverordening;
- c. Specifieke financiële regelingen en verordeningen, o.a. de nota vaste activa, nota reserves en voorzieningen;
- d. Overige budgettaire uitgangspunten.

Ad 3: de betreffende artikelen uit de "verordening beleids- en verantwoordingsfunctie van het Hoogheemraadschap van Rijnland" zijn artikel 7 tot en met 9. De essentie hiervan is dat het college de VV informeert in hoeverre doelstellingen, prestaties en middelen op koers liggen en of bijsturing of begrotingswijzigingen noodzakelijk zijn.

Bevindingen en conclusies

1. Bereikte en te bereiken prestaties, doelstellingen en effecten, toetsbaar op doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 7.1)

Op basis van deze burap is de VV in de gelegenheid om per programma en concernbreed een inschatting te maken in hoeverre de doelstellingen en prestaties uit de programmabegroting 2020 worden bereikt. Een plus-score bijvoorbeeld geeft aan dat de activiteit conform de begroting wordt gerealiseerd (hoofdstuk 1).

2. (Netto) exploitatiekosten en investeringsuitgaven per programma (art. 7.2)

Deze zijn in de voorgaande hoofdstukken weergegeven per programma. Zowel concernbreed als per programma zijn geen (geprognosticeerde) overschrijdingen geconstateerd van meer dan 10%.

- 3a. Afwijkingen van betekenende mate van prestaties en doelstellingen, per programma en concernbreed (art. 9.1, 9.4)

De in de vorige hoofdstukken gesignaleerde 'minnen' en 'plusminnen' bieden de VV inzicht in de relevante afwijkingen van doelstellingen e.d. ten opzichte van de programmabegroting 2020.

Verder is getoetst in hoeverre de door de VV in 2020 goedgekeurde (totaal)kredieten passen binnen de toetsingskaders. Deze zijn in drie categorieën verdeeld:

1. Kredieten passend binnen de kaders van de programmabegroting 2020.
2. Kredieten die niet in de programmabegroting 2020 waren geraamd.
3. Kredieten die significant hoger zijn dan de programmabegroting 2020.

In de VV's van januari tot september 2020 zijn in totaal 24 kredieten vastgesteld. De toetsing 'achteraf' van de verleende kredieten is als volgt:

Verstrekte (verzamel)kredieten 2020 (januari tot september VV)		Aantal
1	Binnen kaders programmabegroting 2020	18
2	Kredieten die niet in de programmabegroting 2020 waren geraamd	1
3	Kredieten die significant hoger zijn dan de programmabegroting 2020	5
	Totaal	24

Het niet begrote krediet betrof de omzetting van een tijdelijke naar een definitieve defosfateringsinstallatie bij de Amstelveense Poel (€ 0,2 mln). Drie van de vijf hogere kredieten zaten in het programma waterketen. Al met al was 25% van de verleende kredieten hoger dan begroot, rekeninghoudend met de niet begrote risicoreserves. Dit is een aandachtspunt dat in de verdere professionalisering van projectmanagement expliciet wordt meegenomen.

3b. Afwijkingen van betekenende mate van ingezette en in te zetten middelen, per programma en concernbreed (art. 7.2, 7.3, 9.5, 9.6)
De financiële afwijkingen, zowel in de exploitatie als bij investeringsuitgaven, zijn per programma en concernbreed in de voorgaande hoofdstukken uiteengezet.

4. Overschrijdingen nettokosten exploitatie > 10%

Er zijn geen feitelijke overschrijdingen van meer dan 10% in de exploitatiekosten, zowel per programma als concernbreed. De kostensoortgroep met meer dan 10% overschrijding betreft onderhoud.

5. Overschrijdingen goedgekeurde kredieten / relevante scopewijzigingen

Er is geen sprake van feitelijke kredietoverschrijdingen, rekeninghoudend met de toegestane 10% overschrijding tot een maximum van € 0,5 mln.

II. Stand van zaken restrisico's¹

	<i>Omschrijving restrisico (met portefeuillehouder)</i>	(Mogelijke) beheersmaatregelen 2020 plus eventuele consequenties weerstandscapaciteit
1	<i>Hogere onderhoudskosten dan begroot (Von Faber, Van Steensel, Fierens, Langeslag)</i> De afgelopen jaren liep het correctief onderhoud op, met name in de waterketen. In de begroting 2020 is het totaalbudget voor onderhoud met € 4 mln verhoogd. Hoewel kritische assets of delen ervan inmiddels adequaat risicogestuurd kunnen worden onderhouden, gebeurt het onderhoud van minder kritische assets overwegend correctief.	De prognose ligt € 1,5 mln boven de begroting 2020. De redenen hiervoor zijn spoedonderhoud voor diverse regionale keringen en extra correctief onderhoud bij voldoende water te weten: versneld vervangen van onderdelen op boezemgemaal Katwijk in reactie op de uitval van een pomp bij gemaal IJmuiden en reparatie van de roldeur van de grote sluis in Spaarndam.
2	<i>Energiebelastingen en afvalstoffenheffing (Fierens, Kastelein)</i> <i>Energiebelasting</i> Ten tijde van de begrotingsvaststelling kon enigszins rekening gehouden worden met oplopende energiebelastingen. De uitwerking van het nationale Klimaatakkoord kan leiden tot hogere belastingen in 2020, met name de Opslag voor Duurzame Energie (ODE). <i>Afvalstoffenheffing</i> Het kabinet is vooralsnog van plan de vrijstelling van zuiveringsslib voor de afvalstoffenheffing op te heffen, waarschijnlijk vanaf 2020. Via HVC zou Rijnland hierdoor jaarlijks tot € 1,4 mln meer kunnen betalen. <i>Overigen: koepelvrijstellingsbeperkingen</i> Een recent arrest van de Hoge Raad kan ertoe leiden dat een beperkt aantal gemeenschappelijke regelingen niet meer vrijgesteld mogen worden van btw.	<i>Energiebelasting</i> Dit extern risico heeft zich begin dit jaar voorgedaan (+/- € 0,6 mln) en is in de eerste burap voorgelegd aan de VV en verwerkt in de begrotingswijziging. <i>Afvalstoffenheffing</i> Mede door de coronapandemie zijn geen ontwikkelingen geweest over de mogelijke afschaffing. <i>Overigen</i> Het risico voor koepelvrijstellingsbeperkingen is beperkt. Uitsluitend voor de diensten van AQUON wordt nog gebruik gemaakt van de koepelvrijstelling. Deze blijft naar verwachting in stand. Over de diensten van Het Waterschapshuis wordt BTW in rekening gebracht en hiermee is rekening gehouden in de begroting.

¹ Restrisico's zijn risico's waarvoor in de begroting niet voldoende maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

	Omschrijving restrisico (met portefeuillehouder)	(Mogelijke) beheersmaatregelen 2020 plus eventuele consequenties weerstandscapaciteit
	Het risico dat zich dit in 2020 feitelijk voordoet is nog niet groot en de omvang beloopt € 0,3 tot € 0,4 mln.	
3	<i>Hogere bijdrage HWBP (v. Steensel)</i> In november 2019 was er nog geen uitsluitsel over de exacte hoogte van Rijnlands bijdrage aan het Deltafonds, het fonds waaruit het HoogWaterBeschermsprogramma wordt gefinancierd. Deze kan hoger uitpakken dan waarmee in de begroting was.	Dit risico heeft zich begin dit jaar voorgedaan (+/+ € 0,9 mln) en is in de eerste burap voorgelegd aan de VV en verwerkt in de begrotingswijziging.
4	<i>Hogere of lagere kapitaallasten dan begroot? (Kastelein, allen)</i> De grootste kostenpost van Rijnland betreft de kapitaallasten. Een wijziging van 1,0% rente betekent een begrotingsmutatie van € 1,0 mln.	De geprognosticeerde kapitaallasten zijn licht lager ten opzichte van de begroting. De rentelasten zullen iets lager uitvallen, door gemiddeld latere en minder investeringen. De afschrijvingen wijken nauwelijks af van het begrotingsniveau.
4	<i>Personele (rest)risico's (v. Steensel)</i> De kans bestaat dat het personele budget over 2020 niet toereikend is. Uitdagingen zijn onder meer: • Vergrijzing en een krappe arbeidsmarkt. • Niet begrote of onverwachte ontwikkelingen die vragen om extra 'handjes' of specifieke expertise.	In absolute euro's zullen de geprognosticeerde personeelskosten binnen de begroting 2020 vallen, In deze prognose kon nog geen rekening worden gehouden met een eventuele waterschapsbrede uitkering voor thuiswerken. Onduidelijk is in hoeverre de formatie en de flexibele schil binnen de begrotingskaders passen. Eveneens onduidelijk is in hoeverre de uitstroom van enkele cruciale functies wordt ondervangen.
5	<i>Financiering te herstellen calamiteiten (allen)</i> Jaarlijks heeft Rijnland te maken met diverse en uiteenlopende calamiteiten. De bestrijding en het herstel naar de oorspronkelijke of gewenste situatie vergt een noodzakelijke financiering die vaak niet geheel te begroten is.	De uiteindelijke financiële gevolgen van de coronapandemie zitten met name in de specifiek lagere belastingopbrengsten en divers uitstel. De overige calamiteiten betroffen uitval van de thuiswerksoftware (januari) en stormschade, beide gelukkig zonder noemenswaardige financiële of andere gevolgen.
6	<i>Juridische risico's (meerdere poho's)</i> Rijnland heeft diverse rechtszaken c.q. juridische risico's lopen. In bijna alle gevallen is sprake van los van elkaar staande incidenten en lopen (hogere) beroepen, zoals de jarenlange gerechtelijke procedures over opstalrechten en enkele arbitrages. Vooralsnog beschouwt Rijnland de uitspraken van de bestuursrechter over de toepassing van het Programma Aanpak Stikstof als beperkt.	Iedere portefeuillehouder beschikt over de meest recente informatie over (mogelijke) juridische risico's. De drie begin 2020 nog lopende rechtszaken zijn naar tevredenheid afgerond. In het geval van het peilbesluit Zoetermeerse meerpolder gaf de rechter een aanwijzing dat wateroverlast in uitzonderlijke gevallen weliswaar niet hoeft te worden voorkomen, maar dat inrichtingsmaatregelen moeten worden getroffen om op een andere wijze dan via het peil wateroverlast te beperken.
7	<i>Meer opbrengsten (Kastelein)</i> Een positief risico kan zijn dat gedurende 2020 sprake is van meer (incidentele) opbrengsten dan begroot, zoals de mogelijke boekwinst op de verkoop van overtollige gronden. Ook de belastingopbrengsten zijn zelden te begroten met een marge van € 0,5 mln of meer. Een veranderende conjunctuur leidt al snel tot mutaties in WOZ-waarden, kwijtscheldingen en op te leggen vervuilingseenheden voor bedrijven.	De geprognosticeerde belastingopbrengsten liggen ca. € 0,5 mln lager dan begroot. De opbrengsten voor zuiveringsheffing blijven achter vanwege de gevolgen van de coronapandemie voor bedrijven. Een exacte inschatting is nog niet voor handen. De opbrengsten voor gebouwd vallen hoger uit door de hogere WOZ-waarden dan begroot. Van extra overige opbrengsten is geen sprake.
8	<i>Beheersen en voorkomen 'ongewenste' stoffen in oppervlaktewater (Fierens, Von Faber)</i> <i>Opgeslagen pfos-bluswater en baggerwerken</i> In 2008 ontstond met pfos-vervuild bluswater na een incident op Schiphol.	<i>Pfos</i> Eind 2018 zijn door de provincie pfos-normen vastgesteld voor de bodem en normen voor hergebruik door de gemeente Haarlemmermeer. Dit betekent onder meer dat bij een eventuele sanering een restverontreiniging mag achterblijven en de gebruiksbeperkingen voor grond en bagger zijn afgenomen. De huidige

Omschrijving restrisico (met portefeuillehouder)	(Mogelijke) beheersmaatregelen 2020 plus eventuele consequenties weerstandscapaciteit
Rijnland verzorgde mede vijf opslagbassins voor dit bluswater en werd onverwacht door de rechter gelast om de ontstane situatie te beheersen, hoewel we onszelf niet verantwoordelijk achten. Dezelfde probleemstof werd in bagger geconstateerd, wat heeft geleid tot enkele jaren vertraging van meerdere baggerwerken. <i>Opkomende stoffen</i> Naast pfos zijn de bekendste opkomende stoffen medicijnresten, gewasbeschermingsmiddelen, microplastics en industriële restproducten zoals GenX. Hoewel klein is de kans aanwezig dat in 2020 in Rijnlands oppervlaktewater een te hoge concentratie van ongewenste stoffen voorkomt, die moet worden aangepakt.	beheersing van de verontreiniging duurt voort. In 2019/2020 is er wel een onderzoek uitgezet naar alternatieve, goedkopere manieren om de verontreiniging te beheersen. Rijnland heeft aangegeven waar die alternatieven met het oog op bescherming van de waterkwaliteit aan dienen te voldoen. Er is nu een variant in beeld die aanzienlijk goedkoper is en waarvan het zuiveringsrendement nog steeds hoog is. De normstelling voor PFAS in bagger is in 2020 verder opgerekt. Baggerwerkzaamheden van Rijnland ondervinden daardoor minder hinder van de PFAS-problematiek, hoewel de verplaatsing van bagger naar een depot of eindverwerker vanwege deze problematiek extra aandacht blijft vergen.